

ÁRSSKÝRSLA ÁTVR 2010

 VÍNBÚÐIN

EFNISYFIRLIT

Frá forstjóra	4
Heildarstefna	7
Framkvæmdaráð	8
Skipurit	9
Framúrskarandi þjónusta	11
Skemmtilegur vinnustaður	12
Samfélagsleg ábyrgð	14
Hagkvæmni	16
Markmið og árangur	17
Vínbúðir ársins	18
Umhverfismál	21
Ársreikningur 2010	25
Skýrsla og áritun forstjóra	26
Áritun endurskoðenda	27
Rekstrarreikningur árið 2010	28
Efnahagsreikningur 31. desember 2010	29
Sjóðstreymi árið 2010	31
Skýringar	32
Sundurliðanir	36

FRÁ FORSTJÓRA

Rekstur ÁTVR gekk betur á árinu en áætlanir gerðu ráð fyrir og er rekstrarárið eitt það besta í sögu fyrirtækisins þrátt fyrir samdrátt í sölu. Mikil hagræðing ásamt dugnaði starfsfólksins á drjúgan þátt í að svo vel hefur tekist til. Þrátt fyrir lækkun launa og erfiðar aðstæður hafa allir lagst á áramnar og í sameiningu náð þeim árangri sem hér kemur fram. Ég vil sérstaklega þakka starfsfólkinu fyrir þennan góða árangur.

Sterkt samband er á milli sölu á áfengi og kaupmáttar almennings. Á góðæristímanum jókst áfengissalan stöðugt samfara auknum kaupmætti. Þá hélst verð á áfengi ekki í hendur við verðlagsþróun og raunverð á áfengi fór lækkandi. Nú hefur dæmið snúist við. Samdráttur var í sölu áfengis, annað árið í röð. Árið 2009 nam samdrátturinn um 2,1% og árið 2010 var hann um 5,1%. Fram að þessum tíma hafði verið stöðug söluaukning í langan tíma eða frá árinu 1996, um 5–6% að meðaltali.

Í alþjóðlegum samanburði er neysla áfengis á mann á Íslandi með lægsta mótí. Kaupmáttur almennings hefur farið minnkandi og áfengisverð hefur hækkað vegna óhagstæðs gengis og hærri áfengisskatta. Þá er eðlilegt að salan dragist saman. Aðrar þjóðir líta öfundaraugum á stöðu mála á Íslandi því rannsóknir staðfesta að minni áfengisneysla þýðir minni skaðsemi vegna misnotkunar áfengis í samfélaginu og lýðheilsa batnar. Svipaða sögu má segja um tóbakið en sala á tóbaki hefur dregist verulega saman að undanförunu.

Út frá áfengispólitísku sjónarmiði er það hið besta mál ef minni sala endurspeglar

raunverulega minnkun í neyslu. Íslensk áfengisstefna gengur m.a. út á að takmarka eða draga úr neyslu á áfengi vegna þess að minni áfengisneysla hefur í för með sér betra heilsufar þjóðarinnar með minni kostnaði fyrir samfélagið. Eins merkilegt og það kann að hljóma er samdráttur í sölu ekki sérstakt áhyggjuefni fyrir ÁTVR. ÁTVR er nefnilega ekki eins og venjulegt fyrirtæki á markaði. ÁTVR er ekki háð því að hámarka hagnað með því að selja sem mest. Starfsfólk ÁTVR hefur engan persónulegan ávinning af því að auka sölu. Ríkisrekin einkasala er eitt besta tæki stjórnvalda sem völ er á þegar um er að ræða vöru sem getur verið mjög skaðleg heilsu sé hennar neytt í óhófi.

Á árinu var víða unnið að endurbótum á húsnæði og sérstaklega var hugað að vellíðan og starfsaðstöðu starfsfólksins ásamt betra aðgengi fyrir viðskiptavinum. Gott dæmi um þetta er að fimm Vínbúðir á landsbyggðinni voru endurnýjaðar og þeim breytt í sjálfsafgreiðsluverlanir.

Ef minnkandi sala hjá ÁTVR endurspeglar minni áfengisneyslu er það ágætt fyrir þjóðfélagið allt. En ef málið er skoðað frá

öðrum sjónarhornum blasir við annar veruleiki.

Nú má greinilega sjá ákveðnar breytingar í sölu áfengis eftir vöruflokkum vegna þess hve skattar á áfengi hafa hækkað mikið. Áfengisgjald er lagt á í þremur flokkum, bjór, léttvíni og sterku áfengi. Við hækkanir á áfengisgjaldi að undanförunu hefur verið farin sú leið að hækka alla flokka um sama hlutfall. Við það hefur munur á verði sterkra drykkja annars vegar og bjórs og léttvins hins vegar sífellt aukist. Afleiðingar þessa má sjá í sölutölum ÁTVR. Á árinu 2010 var heildarsamdráttur í áfengissölu rúmlega 5%. Samdráttur í sölu á sterku áfengi var hins vegar um 12,5%, sem er mun meira en meðaltalið.

Sérstakar áhyggjur vekur þó að samdráttur í vöðkasölu var um 20%. Mat ÁTVR er að um 1% af vöðkasölu færast yfir á bjór

þannig að umframsamdráttur í vöðka er verulegur. Sala á vöðka á árinu var um 330 þús. lítrar og áfengisgjald á lítra er 3.781 kr. Áætlað sölutap er því um 23.430 lítrar sem hefðu skilað um 88,5 milljónum króna í áfengisgjald.

Áhyggjuefnið er í sjálfu sér ekki tapað áfengisgjald vegna minnkandi sölu. Óeðlilegt er að ætla að vöðkaneysla dragist miklu meira saman en neysla á öðru sterku áfengi. Leiða má að því líkur að vöðkasalan sé í einhverjum mæli að færast frá ÁTVR. Skattlagningin á sterkt áfengi virðist vera komin að þölmörkum og hætta er á að salan færast frá ÁTVR í hendur smygjara og bruggara. Þegar lítur út fyrir að neysla á bruggi og smygli sé farin að aukast aftur.

Fyrir hrúnið voru Íslendingar með fullar hendur fjár. Áfengisverð fylgdi ekki verðlagsþróun, varð sífellt ódýrara samhliða því að kaupmáttur almennings jókst. Enda jókst salan hjá ÁTVR frá ári til árs. Góðu fréttirnar voru þær að við þessar aðstæður nenntu fáir að brugga og landi var nánast ófánlegur. Nú virðist sem brugg og smygli sé farið af stað aftur. Við þurfum því að vera sérstaklega á varðbergi og passa upp á unglíngana okkar því unga fólk er markhópur bruggaranna. Sölumenn þeirra spyrja ekki um lágmarksaldur. Hættan er líka sú að þegar neðanjarðarsölukerfið er einu sinni komið í gang aukist líkur á að eiturlyf og annar óþverri fari þar í gegn og í hendur unglínganna.

Við þær aðstæður sem nú ríkja í þjóðfélaginu er mikilvægt að sýna ytrasta aðhald í rekstri og huga jafnframt að líðan starfsfólks. ÁTVR hefur að undanförunu hagrætt mikið í rekstrinum. Vínbúðum hefur verið fækkað og endursamið um

leiguverð. Yfirleitt leigir ÁTVR húsnæði fyrir Vínbúðirnar og á því auðvelt með að laga sölukerfið að þróun í ytra umhverfi. Á árinu var víða unnið að endurbótum á húsnæði og sérstaklega var hugað að vellíðan og starfsaðstöðu starfsfólksins ásamt betra aðgengi fyrir viðskiptavinum. Gott dæmi um þetta er að fimm Vínbúðir á landsbyggðinni voru endurnýjaðar og þeim breytt í sjálfsafgreiðsluverlanir. Við þá breytingu verður vinnuálag á starfsfólk minna og störfín léttari auk þess sem ánægja viðskiptavina eykst með betra aðgengi að vörunum.

Á árinu var haldin hér á landi ráðstefna norrænu áfengiseinkasalanna en einkasölur með svipuðu sniði og á Íslandi eru reknar í Noregi, Svíþjóð, Finnlandi og Færeyjum. Samvinna milli landanna á þessu sviði hefur aukist mikið á undanförunum árum en samanlagt reka fyrirtækin á annað þúsund áfengisverlanir. Mikil þekking er því innan fyrirtækjanna á rekstri vínbúða og ómetanlegt fyrir ÁTVR að sækja reynslu og þekkingu til annarra þjóða sem eru með svipað fyrirkomulag. Sérstök áhersla er lögð á samfélagslega ábyrgð í aðfangakeðjunni og þar er ÁTVR virkur þátttakandi. Á næsta ári verður haldin enn stærri ráðstefna á Íslandi en þá hittast auk Norðurlandþjóðanna fulltrúar frá Bandaríkjunum og Kanada en þar eru víða reknar áfengiseinkasölur.

Ívar J. Arndal

Ívar J. Arndal

VÍNBÚÐIN HEIÐRUN

HEILDARSTEFNA

TILGANGUR

Að stuðla að bættri lýðheilsu með því að framfylgja stefnu stjórnvalda í áfengis- og tóbaksmálum.

LEIÐARLJÓS

Ábyrgari neysla áfengis.

STEFNA

Við ætlum að vera í hópi fremstu þjónustufyrirtækja landsins og þekkt fyrir samfélagslega ábyrgð.

ÁHERSLUR

VIÐSKIPTAVINIR

- Við setjum viðskiptavininn í öndvegi og uppfyljum væntingar hans.
- Þjónusta okkar einkennist af lipurð, gagnsæi og hlutleysi og við leggjum áherslu á að fræða viðskiptavini.
- Vöruúrval okkar er áhugavert og fjölbreytt og byggir á gæðum og ábyrgð.

SAMFÉLAGSLEG ÁBYRGÐ

- Við störfum með samfélagslega ábyrgð að leiðarljósi og stuðlum þannig að ábyrgri notkun áfengis.
- Við berum virðingu fyrir umhverfinu og leitumst við að bjóða eingöngu vörur sem framleiddar eru í sátt við samfélagið.
- Við viljum láta gott af okkur leiða og vera þekkt fyrir samfélagslega ábyrgð.

HAGKVÆMNI

- Við höfum hagkvæmni að leiðarljósi í öllu okkar starfi.
- Við förum vel með verðmæti og notum auðlindir af ábyrgð.
- Við leitum stöðugt nýrra leiða til þess að bæta rekstur okkar.

MANNAUÐUR

- Við viljum að vinnustaðurinn sé lífandi og skemmtilegur þar sem þjónusta og samskipti einkennast af lipurð, þekkingu og ábyrgð.
- Við viljum að starfsfólk njóti virðingar og að öll aðstaða og umgjörð geri því kleift að sinna starfi sínu á sem bestan hátt.
- Við leggjum áherslu á að starfsfólk fái tækifæri til að auka þekkingu sína og hæfni og geti þannig mætt væntingum viðskiptavina um framúrskarandi þjónustu.

FRAMKVÆMDARÁÐ

SKIPURIT

Sigrún Ósk Sigurðardóttir

Ívar J. Arndal

Sveinn Víkingur Árnason

Einar S. Einarsson

Stefna Vínbúðanna er að vera í hópi fremstu þjónustufyrirtækja landsins og þekktar fyrir samfélagslega ábyrgð.

Fjármálaráðuneyti

Forstjóri
Ívar J. Arndal

Vörudreifing og
heildsala tóbaks
Dreifingarmiðstöð
– Útgarður

Sölu- og þjónustusvið

Innkaup
Sala og þjónusta

Fjárhagssvið

Árangursstjórnun, fjárstýring, markaðsmál, reikningshald,
skjala- og gæðamál, samfélagsleg ábyrgð

Mannauðssvið

Launavinnsla, mannauðsmál, fræðsla, móttaka og mötuneyti

Rekstrarsvið

Fasteignir, upplýsingatækni, öryggismál

Vörusvið

Vörustjórn, gæðaeftirlit vöru, vinsérfræðingar

Skipurit fyrirtækisins er sett upp þannig að það dragi fram kjarnaþætti starfseminnar, innkaup, dreifingu og sölu. Í nokkur ár hafa starfað þverfaglegir verkefna- og umbótahópar og eru þeir orðnir fastir liðir í skipulagi fyrirtækisins. Hóparnir vinna að fyrirfram skilgreindum verkefnum og starfa til lengri eða skemmri tíma. Alls störfuðu átta verkefnahópar og tveir umbótahópar á árinu með þátttöku 25 starfsmanna frá mismunandi sviðum og starfsstöðvum.

VÍNBUÐIN HVOLSVELLI

FRAMÚRSKARANDI ÞJÓNUSTA

Við setjum viðskiptavininn í öndvegi og leggjum metnað í að uppfylla væntingar hans. Þjónusta okkar einkennist af lipurð, gagnsæi og hlutleysi og áherslu á að fræða viðskiptavini. Vöruúrval okkar er áhugavert og fjölbreytt og byggist á gæðum og ábyrgð.

Fræðandi upplifun

Þemadagar Vínbúðanna, þar sem áherslan er á mataruppskriftir og vín sem hentar með matnum, hafa notið mikilla vinsælda meðal viðskiptavina okkar á undanförunum árum. Í júní var áherslan á sumarlegar grilluppskriftir en desemberveislan snerist að þessu sinni um hátíðlega rétti með fuglakjöti. Gefnir voru út bæklingar sem viðskiptavinir gátu nálgast í Vínbúðunum en að auki birtust uppskriftirnar í *Vinblaðinu*. Allar uppskriftir eru aðgengilegar á uppskriftavef okkar á vinbudin.is. Ekki voru gefin út ný smárit á árinu en áður útgefin smárit um kokteila, osta, smárétti, fisk, villibráð og eftirrétti njóta mikilla vinsælda og eru alltaf aðgengileg í næstu Vínbúð.

Vinblaðinu er dreift í Vínbúðunum og hefur skapað sér fastan sess hjá viðskiptavinum. Blaðið er gefið út í fjórum tölublöðum á ári og er þetta áttunda árið sem blaðið kemur út. Meginefni *Vinblaðsins* er vöruskrá Vínbúðanna en auk þess eru í blaðinu fréttir af starfsemi, greinar um samfélagslega ábyrgð af ýmsu tagi og margvíslegur fróðleikur tengdur mat og víni. Allt útgefið efni má nálgast á vinbudin.is.

Vinbudin.is

Með opnun vefverslunar á vinbudin.is gefst landsmönnum tækifæri til að panta vörur og fá sendar í hvaða Vínbúð sem er, án endurgjalds. Með þessu hefur vöruúrvalið stóraukist, sérstaklega hjá viðskiptavinum landsbyggðarinnar þar sem Vínbúðir eru almennt með minna vöruúrval en Vínbúðir höfuðborgarsvæðisins. Lögð hefur verið áhersla á öflugna vöruleit þar sem hægt er að leita eftir matarflokkum, geymslumáta og uppruna auk hefðbundinna þátta eins og heiti, vörunúmeri, verði, landi og þrúgu svo eitthvað sé nefnt. Þessu til viðbótar er nú einnig hægt að leita eftir því sem er nýtt í vöruúrvali í hverjum mánuði, vörum sem eru tímabundið í sölu eins og t.d. jólabjór, vörum sem eru lífrænt vottaðar og gjafavörum. Á vefnum eru einnig ítarlegar upplýsingar um afgreiðslutíma Vínbúðanna auk þess sem þar er að finna margvíslegan fróðleik um mat og vín (þar með talda allar uppskriftir sem birst hafa í *Vinblaðinu* og á þemadögum).

Ánægðir viðskiptavinir

Íslenska ánægjuvugin mælir ánægju viðskiptavina hjá 25 íslenskum fyrirtækjum í sjö atvinnugreinum. Vínbúðirnar hlutu hæstu einkunn fyrirtækja á smásölumarkaði í mælingunni fyrir árið 2010. Þetta er í þriðja sinn sem Vínbúðirnar eru hæstar í flokki fyrirtækja á smásölumarkaði en Vínbúðirnar hafa verið þátttakandi í Íslensku ánægjuvuginni frá árinu 2003. Þegar litið er til allra fyrirtækja voru Vínbúðirnar í öðru sæti, sem er besti árangur frá upphafi. Við erum stolt af árangrinum og getum fullyrt að viðskiptavinir Vínbúðanna eru á meðal ánægðustu viðskiptavina landsins.

Auk Íslensku ánægjuvogarinnar eru gerðar þjónustukannanir þar sem viðskiptavinir gefa þjónustu í þeirri Vínbúð sem þeir versluðu í síðast einkunn. Jafnframt er spurt um vöruúrval, viðmót og þekkingu starfsfólks. Niðurstaða þessara kannana gefur greinargóða mynd af þjónustu hverrar Vínbúðar og væntingum viðskiptavina og er höfð til hliðsjónar við breytingar. Má nefna að afgreiðslutími í minnstu Vínbúðunum hefur verið lengdur um tvær klukkustundir á föstudögum til að koma til móts við óskir viðskiptavina. Almennt vilja viðskiptavinir sjálfsafgreiðslu frekar en afgreiðslu yfir borð eins og tíðkast hefur í minnstu Vínbúðunum. Á árinu var fimm Vínbúðum, í Búðardal, á Hvolsvelli, Seyðisfirði, í Vík og Þorlákshöfn, breytt í sjálfsafgreiðslubúðir. Áfram verður haldið á þessari braut í þeim Vínbúðum þar sem enn er afgreitt yfir borðið, þegar aðstæður leyfa.

Samvinna við birgja

Samstarf og samvinna við birgja er mikilvægur þáttur þegar kemur að vöruvali og framkvæmd vöruvalsstefnu. Reglulega er fundað með birgjum en auk þess eru gerðar tvær viðhorfskannanir á ári þar sem birgjum gefst kostur á að koma á framfæri viðhorfum til fyrirtækisins og fjölmargra þátta sem snerta samskipti og upplýsingagjöf. Birgjar hafa aðgang að sérstöku vefsvæði þar sem þeir geta nálgast margvíslegar upplýsingar um þær vörur sem þeir hafa í sölu auk fréttar og tilkynninga. Á undanförunum árum hefur ferli umsókna um nýjar vörur og verðbreytingar verið einfaldað og geta birgjar nú breytt verði rafrænt í gegnum birgjavef.

SKEMMTILEGUR VINNUSTAÐUR

Við viljum að samskipti starfsfólks séu jákvæð og uppbyggjandi. Með góðum og opnum samskiptum er unnið að skilvirku samstarfi í fyrirtækinu. Við viljum að vinnustaðurinn sé lifandi og skemmtilegur þar sem þjónusta og samskipti einkennast af lipurð, þekkingu og ábyrgð. Jákvætt viðhorf er lykillinn að því að vinna sé skemmtileg. Við viljum að starfsfólk njóti virðingar. Við viljum að starfsfólk njóti þess að þróa fyrirtækið þannig að það þjóni viðskiptavinum sem best.

Þjónusta og samskipti

Á árinu 2009 var þjónustustefna fyrirtækisins endurskoðuð. Gildin okkar, LIPURÐ – ÞEKking – ÁBYRGÐ, og stefna fyrirtækisins um að vera framúrskarandi þjónustufyrirtæki sem þekkt er fyrir samfélagslega ábyrgð voru höfð að leiðarljósi í þeirri vinnu. Leitað var til fjölmargra starfsmanna sem allir voru boðnir og búnir að leggja verkefninu lið til að gera þjónustustefnuna sem besta. Ný þjónustustefna var kynnt í ársbyrjun 2010 með útgáfu bæklinga um framúrskarandi þjónustu. Stefnan er grunnur framúrskarandi þjónustu og jákvæðra samskipta og er ætluð öllu starfsfólki óháð starfsstöð. Stjórnendur heimsóttu flestar starfsstöðvar og ræddu stefnuna við starfsfólk.

LIPURÐ

ÞEKking

ÁBYRGÐ

Gildin eru grundvöllur og órjúfanleg heild þjónustustefnunnar. Til að minna okkur á mikilvægi framúrskarandi þjónustu var á haustmánuðum haldin sérstök

þekkingarvika. Margt var til gamans gert, m.a. var haldin æsispennandi spurningakeppni, Vínþunktur, þar sem starfsstöðvar kepptu sín á milli bæði í almennum fróðleik og vínfræðum. Hápunktur vikunnar var útgáfa á veglegri *Vínhandbók* sem starfsfólki var færð að gjöf. Í bókinni er yfirgripsmikill fróðleikur um öll grundvallaratriði vínfræðslu og verður bókinn í framtíðinni notuð sem kennsluefni í Vínskólanum. Efni bókarinnar var tekið saman af vísirfræðingum og hefur hún vakið mikla athygli og ánægju. Markmiðið er að halda áfram á sömu braut og halda einnig sérstakar vikur til að minna á gildin lipurð og ábyrgð.

Fræðsla

Mikil áhersla er lögð á að starfsfólk hugi að þekkingu sinni og geti svarað öllum spurningum viðskiptavinarins af fyllsta öryggi. Til að styrkja starf fræðslu- og starfsþróunar var ráðinn starfsmaður í fullt starf til að sinna þessum verkefnum. Öll fræðsla er innan vébanda Vínskólans en þar eru árlega haldin fjölmörg námskeið sem gefa starfsfólki kost á að efla þekkingu sína og færni. Starfsfólki er skylt að sækja ákveðinn fjölda námskeiða árlega til að auka og viðhalda þekkingu. Öllu starfsfólki er t.d. gert að sækja grunnnámskeið í vínfræðum innan sex mánaða eftir að það hefur störf. Það

sama gildir um tímavinnufólk en þar eru tímamörkin 12 mánuðir. Fjölmörg stutt námskeið um afmörkuð viðfangsefni, svokölluð fræðsluskot, eru í boði fyrir starfsfólk. Þessi námskeið eru nýlunda hjá Vínskólanum og voru tekin upp að ósk starfsfólks í kjölfar vinnu umbótahóps um endurskoðun fræðslumála árið 2009. Námskeiðin hafa notið mikilla vinsælda og í mörgum tilfellum hefur þurft að endurtaka þau þar sem færri hafa komist að en vildu. Vísirfræðingar heimsækja einnig Vínbúðirnar árlega og fræða starfsfólk um mest seldu vínin. Auk þess er birgjum gefinn kostur á að kynna sín vín með reglulegum heimsóknum í Vínbúðir og á kynningum fyrir starfsfólk í upphafi þemadaga.

Einn virtasti vínskóli heims, WSET í London, hefur viðurkennt Vínskóla Vínbúðanna sem hæfan til kennslu á efni sínu, svokölluðu „Advanced“ námskeiði. Vínbúðirnar hafa nú innan sinna vébanda vísirfræðinga sem búa yfir þekkingu til að annast alþjóðlega viðurkennd námskeið í þeim tilgangi að bjóða upp á hágæða menntun og starfsþjálfun í öllu er viðkemur borðvínunum og eimudum drykkjum. Nú starfa níu starfsmenn sem vinnuábyrgjafar Vínbúðanna og hafa allir lokið þessari alþjóðlegu gráðu frá WSET.

Starfsánægja

Í kjölfar margra ára rannsóknastarfs hefur *The Gallup Organization* skilgreint 13 lykilsurningar, svokallaðar kjarnaspurningar. Hafa rannsóknir fyrirtækisins leitt í ljós að þeir starfsmenn sem gefa kjarnaspurningunum hæstu einkunn eru ánægðari, tryggari, veita betri þjónustu og eru afkastameiri en þeir starfsmenn sem gefa spurningunum lægri einkunn. Capacent Gallup framkvæmdi árlega vinnustaðagreiningu sem byggist á kjarnaspurningunum auk þess að fá fram skoðanir starfsfólks á fjölmörgum öðrum þáttum sem snúa að rekstri og samskiptum. Heildarmeðaltal kjarnaspurninga hækkaði á milli ára og er nú 3,99 sem er jafnframt hæsta einkunnin á þeim þremur árum sem Capacent Gallup hefur framkvæmt könnunina.

Staðhæfingarnar „Ég veit til hvers er ætlast af mér í starfi mínu“, „Á heildina litið er ég ánægð(ur) í starfi mínu hjá Vínbúðunum (ÁTVR)“ og „Ég hef þau tæki og gögn sem nauðsynleg eru til að sinna starfi mínu vel“ komu best út og er niðurstaðan sambærileg eða betri en einkunn þeirra sem eru í topp 30%. Þær staðhæfingar sem komu lakast út voru „Einhver í vinnunni hvetur mig til að þróast í starfi“ og „Á sl. sex mánuðum hefur yfirmaður minn eða vinnufélagi rætt við mig um frammistöðu mína í starfi“. Þessar spurningar eru í hópi þeirra spurninga sem almennt fá lökustu einkunn hjá starfsfólki íslenskra fyrirtækja. Í þessum hópi er einnig spurningin „Ég hef fengið hrós eða viðurkenningu fyrir vel unnin störf á síðustu vikum“ en hún var í lakasta hópnum árið áður. Ánægjulegt var að sjá að einkunnin hækkaði talsvert á milli ára sem bendir til þess að hvatning til starfsfólks um að vera duglegt að hrósa hvert öðru hafi skilað árangri. Alltaf eru tækifæri til að gera betur og í kjölfar vinnustaðagreiningarinnar var niðurstaðan kynnt fyrir starfsfólki. Starfsfólk stærrí Vínbúða fékk sérstaka kynningu á niðurstöðum sinnar Vínbúðar og samanburð við sambærilegar starfsstöðvar. Þannig gafst starfsfólki tækifæri til að ræða niðurstöðuna og

Vínhandbókin var gefin út í nóvember 2010.

leiðir til úrbóta. Samhliða vinnustaðagreiningu var framkvæmt yfirmannamat og fengu allir yfirmenn sem hafa mannaforráð fleiri en fimm starfsmanna kynningu á niðurstöðunni. Þannig er litið á að vinnustaðagreining og kynning á niðurstöðunum sé mjög mikilvægt tæki til að ná fram umbótum með markvissum aðgerðum til að efla starfsánægju.

Fróðleikur og félagslíf

Flöskuskeytið, fréttablað starfsfólks, var gefið út í fimm tölublaðum á árinu og er það áttunda árið í röð sem blaðið er gefið út. Blaðið, sem birtir fjölbreytt efni, bæði fréttir og fróðleik, er sent heim til starfsfólks en myndir af fjölbreyttu félagslífi er líklega vinsælasta efnið. Vefritið *Pelinn* var gefið út í nokkrum tölublaðum og er það góð viðbót við aðra miðla til að upplýsa starfsfólk í stuttu máli um það helsta sem er á döfinni og snýr að starfsemi fyrirtækisins. Fréttir eru birtar nánast daglega á Ásgarði, innri vef fyrirtækisins. Auk þess er þar m.a. að finna margvíslegan fróðleik, nytsamlegar upplýsingar og handbækur.

Margir atburðir í félagslífinu eru unnir í nánú samstarfi við starfsmannafélag ÁTVR. Má þar nefna fjölskylduhátíðina Sumarsprell, árshátíð og jólagleði sem almennt eru best sóttu viðburðir ársins. Auk þess stóð starfsmannafélagið fyrir fjölbreyttri dagskrá, má þar nefna bingó, pókerkvöld, sjóstangveiði, indverskt matreiðslunámskeið undir stjórn Yesmine Olsson og Halló-vín hátíð.

Ársverk

Alls fengu 638 starfsmenn greidd laun á árinu. Fastráðið starfsfólk er um 200. Umreiknað í ársverk voru þau 288 en voru 301 árið áður. Í heildina hefur ársverkum fækkað um 4,4%.

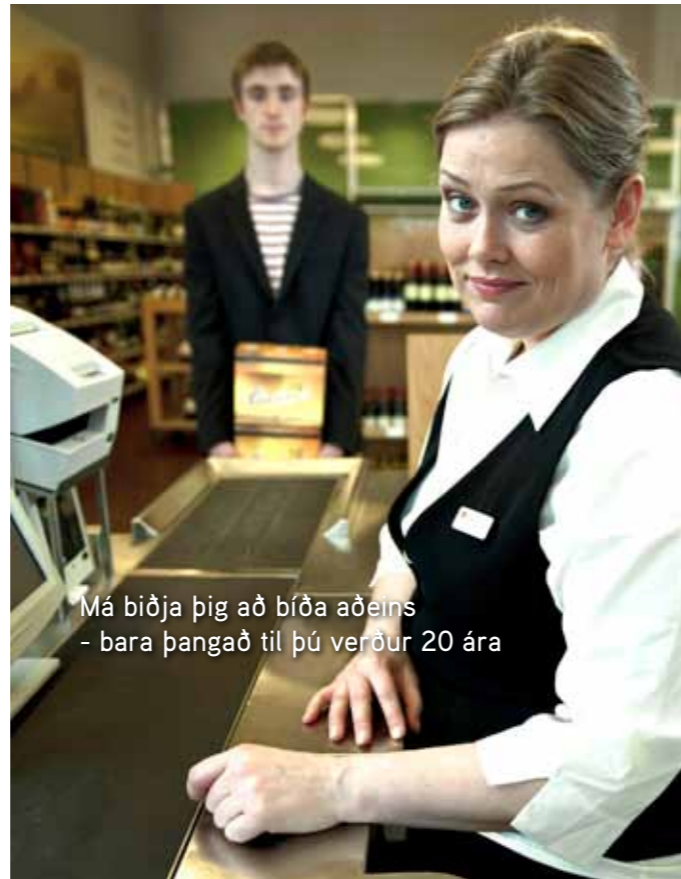
SAMFÉLAGSLEG ÁBYRGÐ

Við störfum með samfélagslega ábyrgð að leiðarljósi og viljum stuðla að jákvæðri vinnmenningu með ábyrgri áfengisneyslu og umgengni við áfengi, öllum til ánægju.

BÍDDU HÉR
ÞANGAÐ TIL
ÞÚ ERT ORÐIN
20 ÁRA

Á okkur hvílir sú skylda að ganga úr skugga um að viðskiptavinir hafi aldur til að kaupa áfengi. Á undanförunum árum hefur aukin áhersla verið lögð á skilríkjaeftirlit. Í meginatriðum er skilríkjaeftirlit Vínbúðanna tvíþætt:

- *Hulduheimsóknir frá utanaðkomandi aðilum í stærri Vínbúðum. Að meðaltali eru þrjár heimsóknir í mánuði í hverja Vínbúð þar sem kannað er hvort ungt fólk á aldrinum 20–25 ára sé spurt um skilríki þegar það verlar.*
- *Í öllum Vínbúðum er fylgst með því hversu oft er spurt um skilríki í hlutfalli við heildarafgreiðslufjölda.*

Má biðja þig að biðja aðeins
- bara þangað til þú verður 20 ára

Vínbúðunum eru sett markmið varðandi báða þessa þætti og eru þeir hluti af frammistöðumati Vínbúðanna. Mikil áhersla og fræðsla hefur átt sér stað á undanförunum árum til að efla og auka færni starfsfólks þegar kemur að skilríkjaeftirliti. Niðurstaðan er birt mánaðarlega og þannig er hægt að fylgjast með árangrinum og leita leiða til úrbóta sé þess þörf. Ánægjulegt er að sjá að markmið um 75% árangur í hulduheimsóknum náðist á árinu. Á árinu 2011 er markmið sett á 83%.

Fræðsla hefur ekki eingöngu verið beint að starfsfólki heldur líka viðskiptavininum sjálfum. Með auglýsingum í sjónvarpi, útvarpi, blöðum, tímaritum og á netinu hafa ungir viðskiptavinir verið

hvattir til að sýna skilríki að fyrra bragði þegar þeir hafa náð aldri en að öðrum kosti biðja. Í auglýsingunum „*Biðdu – hafðu skilríkin meðferðis*“ gerir ungur drengur tilraun til að kaupa áfengi en er sagt á mjög kómískan hátt að biðja þar til hann verði tvítugur. Auglýsingarnar, sem fyrst voru birtar 2009, hafa fengið góðar viðtökur og finnur starfsfólk Vínbúðanna mikla breytingu á því hve ungt fólk er tilbúna með skilríki þegar það verlar.

Ásamt því að vinna beint að forvarnarstarfi hefur ÁTVR lagt metnað sinn í að starfa með þeim aðilum sem vinna að forvörnum. Má þar nefna áralangt samstarf við Umferðarstofu um auglýsingaferðir þar sem megináherslan er á að áfengi og akstur eiga aldrei samleið. Fyrirtækið hefur einnig tekið þátt í því að styrkja hin ýmsu mannúðar- og forvarnarmál sem tengjast neyslu vímuefna og fyrirbyggjandi starfsemi. Á árinu styrkti ÁTVR ásamt Forvarnasjóði Lýðheilsustöðvar rannsókn *Rannsóknar og greiningar* við Háskólann í Reykjavík sem byggðist á svörum framhaldsskólanema og ætlað er að skoða umhverfis- og félagslegt samhengi fyrstu ölvunar ungmennanna. Niðurstöðurnar verða birtar á fyrri hluta ársins 2011.

Norrænt samstarf

Árið 2008 hófu Norrænu áfengiseinkasölnurnar Alko í Finnlandi, Systembolaget í Svíþjóð, Vinmonopolet í Noregi, Rúsdrekkasæla Landsins í Færeyjum og ÁTVR samstarf er varðar siðferðislegar grundvallarreglur í aðfangakeðjunni. Sameiginlegt markmið áfengiseinkasalanna er að auka sjálfbærni í greininni með því að koma á fót samnorrænum siðareglum um innkaupasamninga frá 1. janúar 2012. Í desember 2010 sóttu Alko og Systembolaget um aðild að BSCI (*Business Social Compliance Initiative*) sem eru samtök með aðsetur í Brussel um samfélagslega ábyrgð. Einkasölnurnar tvær munu nota aðferðafræði BSCI til að stuðla að samfélagslegri ábyrgð í aðfangakeðjum sínum. Hinar þrjár einkasölnurnar (Vinmonopolet, ÁTVR og Rúsdrekkasæla Landsins) munu ekki sækja um aðild að BSCI að sinni en munu þó fylgja siðareglum þess og allar fimm einkasölnurnar munu ætlast til þess af birgjum sínum að þeir fylgi reglunum. Siðareglurnar byggjast á tíu meginreglum samfélagsábyrgðar á heimsvísu samkvæmt *Global Compact*. Reglurnar njóta alþjóðlegrar viðurkenningar og byggjast á:

- *Mannréttindayfirlýsingu Sameinuðu þjóðanna*
- *Yfirlýsingu Alþjóðavinnuálastofnunarinnar um grundvallarreglur og réttindi í starfi*
- *Ríó-yfirlýsingu um réttindi og skyldur ríkja gagnvart umhverfinu*
- *Sáttmála Sameinuðu þjóðanna gegn spillingu*

Global Compact hvetur fyrirtæki til þess að taka upp, styðja við og framfylgja ákveðnum grunngildum er varða mannréttindi, vinnurétt, umhverfismál og baráttuna gegn spillingu.

Fylgni við siðareglur („Code of Conduct“) er mikilvæg vegna þess að viðskiptavinir og reyndar samfélagið allt gerir kröfu um að fyrirtæki tryggi að vörur sem það selur séu framleiddar við viðunandi aðstæður og í samræmi við alþjóðasamþykktir.

ÁTVR hefur kynnt verkefnið fyrir birgjum sem hafa tekið því afar vel en stefnt er að því að meginreglurnar tíu verði hluti af samningi milli ÁTVR og birgja. Stefnt er að því að breyttir samningar taki gildi á árinu 2011.

HAFÐU
SKILRÍKIN
MEÐFERÐIS

HAGKVÆMNI

Við höfum hagkvæmni að leiðarljósi í öllu okkar starfi. Við förum vel með verðmæti og notum auðlindir af ábyrgð. Við leitum stöðugt nýrra leiða til þess að bæta rekstur okkar.

Þessi grein er byggð á Hagkvæmni 2010 sem er aðgengileg á vefnum www.hagkvæmni.is

Þessi grein er byggð á Hagkvæmni 2010 sem er aðgengileg á vefnum www.hagkvæmni.is

Hagnaður og sölutölur

Hagnaður ÁTVR var 1.333 m.kr. árið 2010 en var við 1.375 m.kr. árið 2009. Rekstrartekjur ársins voru 25.365 m.kr. Tekjur af sölu áfengis voru 17.022 m.kr. og jukust um 0,3% á milli ára. Tekjur af sölu tóbaks jukust um 0,8% á milli árána 2009 og 2010 og voru 8.294 m.kr.

Rekstrargjöld námu 24.071 m.kr., þar af var vörunotkun 21.573 m.kr. Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir (EBITDA) var 1.425 m.kr. eða 5,6% en var 5,5% á fyrra ári. Arðsemi eigin fjár á árinu var 36,6% sem er frábær árangur og umfram væntingar.

Alls voru seldir 18,9 milljón lítrar af áfengi sem er um 5% minna magn en árið áður. Mest var selt af lagerbjór eða 14,8 milljón lítrar. Í einstökum vöruflokkum var annað árið í röð mikill samdráttur í blönduðum drykkjum eða tæp 28% og í ókrydduðu brennivíni og vodka var samdrátturinn tæp 20% á milli ára.

Hagkvæmur rekstur

Í samræmi við markmið um hagkvæman rekstur var farið í aðgerðir til að hagræða í rekstri. Má þar nefna að með markvissri markmiðasetningu um afköst starfsfólks, þ.e. seldir lítrar á unna klst., náðist áframhaldandi sparnaður í launakostnaði. Sumarafleysingar voru í lágmarki á öllum starfsstöðum. Í samræmi við fyrirmæli stjórnvalda voru frá 1. janúar 2010 lækkuð laun þeirra starfsmanna sem höfðu hærri laun en 400 þúsund, akstursstyrkir voru afnumdir og greiðslu dagpeninga breytt. Markvisst var unnið að hagræðingu í birgðamálum sem skilaði umtalsverðum sparnaði í birgðahaldi. Fleiri málaflokkar, t.d. fræðslumál, útgáfa og orkunotkun, voru endurskipulagðir með hagkvæmni í huga.

Vínbúðir

Í árslok rak ÁTVR 48 Vínbúðir, þar af 13 á höfuðborgarsvæðinu. Engin ný Vínbúð var opnuð á árinu en Vínbúðinni á Hellu var lokað í kjölfar breytinga á leiguhúsnæði búðarinnar sem ekki hentuðu starfseminni. Auglýst var eftir nýju húsnæði en ekkert hentugt rými bauðst. Vínbúðin á Hvolsvelli var flutt og breytt í sjálfsafgreiðslu um svipað leyti og Eyjafjallajökull minnti rækilega á sig. Auk þess voru Vínbúðirnar í Búðardal, á Seyðisfirði, í Vík

og Þorlákshöfn endurnýjaðar á árinu, ýmist í sama húsnæði eða fluttar um set og breytt í sjálfsafgreiðslu. Lokið var við breytingar á Vínbúðinni Heiðrúnu sem hófust árið 2009 og Vínbúðin á Selfossi var stækkuð og endurnýjuð. Vínbúðirnar voru báðar opnar meðan á framkvæmdunum stóð og sýndu starfsfólk og viðskiptavinir verkefninu mikla þolinmæði þrátt fyrir mikið rask og óþægindi.

Þessi grein er byggð á Hagkvæmni 2010 sem er aðgengileg á vefnum www.hagkvæmni.is

Þessi grein er byggð á Hagkvæmni 2010 sem er aðgengileg á vefnum www.hagkvæmni.is

Umbóta- og verkefnahópar

Alls störfuðu 10 umbóta- og verkefnahópar á árinu. Umbóta-hópum er ætlað að fjalla um ákveðin afmörkuð verkefni og skila tillögum til úrbóta. Á árinu skilaði umbótahópur tillögum um skipulag, aðgengi og vöruval minni Vínbúða. Umbótahópur sem vann að gerð stofnsamnings við birgja í stað vörukaupsamnings fyrir hverja einstaka vörutegund skilaði tillögum.

Þessi grein er byggð á Hagkvæmni 2010 sem er aðgengileg á vefnum www.hagkvæmni.is

Þessi grein er byggð á Hagkvæmni 2010 sem er aðgengileg á vefnum www.hagkvæmni.is

Verkefnahópum er hins vegar ætlað að starfa allt árið og fjalla um ákveðin viðfangsefni. Eftirfarandi verkefnahópar störfuðu á árinu: innra markaðsstarf, útgáfa *Vínblaðsins* og vinbudin.is, smökkun, vöruflæði, árangursstjórnun, vöru ráð áfengis sem hefur það hlutverk að hafa umsjón með vöruvali Vínbúðanna, vöruvalsnefnd tóbaks og verkefnahópur sem fjallar um vöru- og umbúðakröfur. Hóparnir eru skipaðir starfsfólki frá mismunandi sviðum og starfsstöðvum, allt eftir viðfangsefni. Alls tóku um 25 starfsmenn þátt í starfi hópanna. Almennt má segja að verkefnahópar stuðli að betri samskiptum, skilvirkara vinnulagi og ekki sist aukinni þekkingu starfsfólks á starfsemi fyrirtækisins.

MARKMIÐ OG ÁRANGUR

Árlega eru sett mælanleg markmið um mikilvæga þætti í rekstrinum. Í samræmi við stefnu og aðgerðir ársins eru mælikvarðar rýndir og endurmetnir í lok hvers árs. Aðgerðir, markmið og árangur er kynntur starfsfólki bæði á innri vef og í fréttabréfi til starfsfólks.

Þessi grein er byggð á Hagkvæmni 2010 sem er aðgengileg á vefnum www.hagkvæmni.is

Í árslok 2008 voru unnar áætlanir til þriggja ára, þ.e. fyrir tímabilið 2009–2011. Markmiðin eru:

- Að vera í hópi fremstu þjónustufyrirtækja á Íslandi.*
- Að vera þekkt fyrir samfélagslega ábyrgð.*
- Að vera í hópi 30% bestu fyrirtækja landsins í starfsánægjukönnun Capacent Gallup.*
- Að árleg arðsemi eigin fjár verði a.m.k. 7% án aðgerða sem stuðla að aukinni sölu.*
- Að heildaránægja í birgjakönnun verði yfir 4,2 af 5 mögulegum.*
- Að vera í fremstu röð í samanburði við áfengiseinkasölu á Norðurlöndunum hvað varðar lykilmælikvarða í rekstri.*

Þessi grein er byggð á Hagkvæmni 2010 sem er aðgengileg á vefnum www.hagkvæmni.is

Flokkur	Áhersla í stefnukorti	Mælikvarðar	Markmið	Árangur
Samfélagsleg ábyrgð	Öflug samfélagsleg ábyrgð	Hulduheimsóknir – ungt fólk spurt um skilríki	75%	75%
Viðskiptavinir	Nútímaleg ímynd í takt við væntingar	Íslenska ánægjuvogin	65	70,7
	Ánægja viðskiptavina og birgja	Ánægja viðskiptavina – Íslenska ánægjuvogin	68	73,1
		Ánægja viðskiptavina – stærri Vínbúðir mælt á Vínbúð (meðaltal)*	4,4	4,3
		Ánægja viðskiptavina – minni Vínbúðir mælt á Vínbúð (meðaltal)*	4,4	4,3
Einkenni þjónustunnar	Þekkt fyrir lipra þjónustu	4,35	4,6	
Fjármál	Skýr ábyrgð auðlinda	Afköst í Vínbúðum, lítrar á unna klst.* <p>Veltuhraði áfengis*</p> Rekstrarkostnaður sem hlutfall af sölu án vsk.* <p>Óskýrð rýrnun sem hlutfall af sölu*</p>	56 <p>15</p> 4,62% <p>0,06%</p>	59 <p>14,3</p> 3,93% <p>0,04%</p>
Innri ferlar	Bæta upplýsingaflæði <p>Innri þjónusta</p> Skýrar leikreglur og gagnsæi	Nægar upplýsingar – SFR-könnun <p>Góð innri þjónusta eininga</p> Hlutleysi gagnvart birgjum	3,7 <p>4,2</p> 3,4	4,3 <p>4,3</p> 3,4
	Bæta rekstrarþekkingu	Hlutfall stærri Vínbúða sem fá 8,5 eða hærra (af 10 mögulegum) í markaðseinkunn <p>Hlutfall minni Vínbúða sem fá 8,5 eða hærra (af 10 mögulegum) í markaðseinkunn</p>	80% <p>65%</p>	94,7% <p>75,5%</p>
Mannauður	Efla starfsánægju og samvinnu	Ánægja í starfi* <p>Starfsfólk vinnur sem ein heild</p> Fjarvistir vegna veikinda sem hlutfall af unnum klst.* <p>Hrós</p>	4,32 <p>3,70</p> 4,50% <p>3,65</p>	4,18 <p>3,88</p> 2,77% <p>3,61</p>
	Efla þjónustuþekkingu	Góð þekking á þeirri þjónustu sem Vínbúðirnar veita	4,30	4,27
	Þróun mannaúðs	Tækifæri til að læra og þróast í starfi	3,95	3,89

* Skilgreindir lykilmælikvarðar

VÍNBUÐIR ÁRSINS

Vínbúðunum eru sett mælanleg markmið, meðal annars um afköst, þjónustustig, skilríkjaeftirlit, veltuhraða og rýrnun. Markmiðin taka mið af stærð Vínbúðanna og er þeim skipt í tvo flokka, stærri og minni. Í flokki stærri búða eru Vínbúðir sem hafa fleiri en 500 vörutegundir í sölu en í minni flokknum eru Vínbúðir þar sem vöruúrvalið samanstendur af 300 eða færri vörutegundum. Á hverju ári er starfsfólk þeirra Vínbúða sem ná bestum árangri verðlaunað og hlýtur Vínbúðin auk þess nafnbótina Vínbúð ársins. Á árinu 2010 náðist frábær árangur og var Vínbúðin í Mosfellsbæ hlutskörpust í flokki stærri Vínbúða en Vínbúðirnar á Flúðum, Húsavík og Siglufirði voru sigurvegarar í flokki minni Vínbúða. Allar Vínbúðirnar fengu einkunnina 10 sem er frábær árangur en slíkur árangur hefur aldrei náðst fyrr. Vínbúðirnar á Akureyri, í Ólafsvík og á Seyðisfirði tóku miklum framförum á árinu og hlaut starfsfólk þeirra Vínbúða einnig sérstaka viðurkenningu.

VÍNBUÐIN SIGLUFIRÐI

Frá vinstri: J. Ómar Möller og Eygló Möller.

VÍNBUÐIN FLÚÐUM

Frá vinstri: María Magnúsdóttir, Anne Mie Nilsen og Katrín Ösp Emilsdóttir.

VÍNBUÐIN HÚSAVÍK

Frá vinstri: Margrét Þórhallsdóttir, Steinunn Jónsdóttir og Sigrún Óladóttir.

VÍNBUÐIN MOSFELLSBÆ

Frá vinstri: Hanna Guðjónsdóttir, Svanborg Björnsdóttir, Snorri Þorsteinn Davíðsson, Dýrfinna Sigurðardóttir, Alda Sigrún Ottósdóttir, Friða Margrét Sigvaldadóttir og Svala Gestsdóttir.

VÍNÞÚÐIN SKÚTUVOGI

UMHVERFISMÁL

ÁTVR hefur sett sér eftirfarandi markmið í umhverfismálum:

- Að vinna að stöðugum umbótum í umhverfismálum.
- Að efla umhverfisvitund og áhuga starfsmanna á mikilvægi umhverfismála, t.d. með fræðslu.
- Að leggja áherslu á heilsusamlegt, snyrtilegt og öruggt vinnuumhverfi svo að starfsfólki líði vel við vinnu.
- Að endurnota og endurvinna það sem fellur til í rekstri eins og hægt er en farga öðru á viðeigandi hátt og lágmarka umhverfisspjöll.
- Að nýta orku og aðföng sem best, kaupa frekar vöru og þjónustu aðila sem eru umhverfisvottaðir eða fylgja umhverfisstefnu.
- Að auka samfélagslega vitund um umhverfismál, t.d. um endurnýtingu umbúða og með því að vera sýnileg.

Mat á umhverfisáhrifum

Við mat á umhverfisáhrifum ÁTVR hefur að mestu verið horft til starfseminnar á höfuðborgarsvæðinu. Tölurnar ættu að gefa greinargóða mynd af umhverfisþáttum þar sem langstærsti hluti starfseminnar er á höfuðborgarsvæðinu. Lagt hefur verið mat á umhverfisáhrif fyrirtækisins annað hvert ár. Í þeim tilfellum sem samanburður er gerður á milli ára verður miðað við árið 2008. Samanburður á milli ára er í flestum tilfellum hagstæður, hvort heldur sem miðað er við umfang starfseminnar eða magn úrgangs. Í ársbyrjun 2011 var stofnaður umbótahópur sem hefur það markmið að gera tillögur að nýrri umhverfisstefnu, grænum mælikvörðum og aðgerðum til úrbóta með það að markmiði að gera enn betur í umhverfismálum.

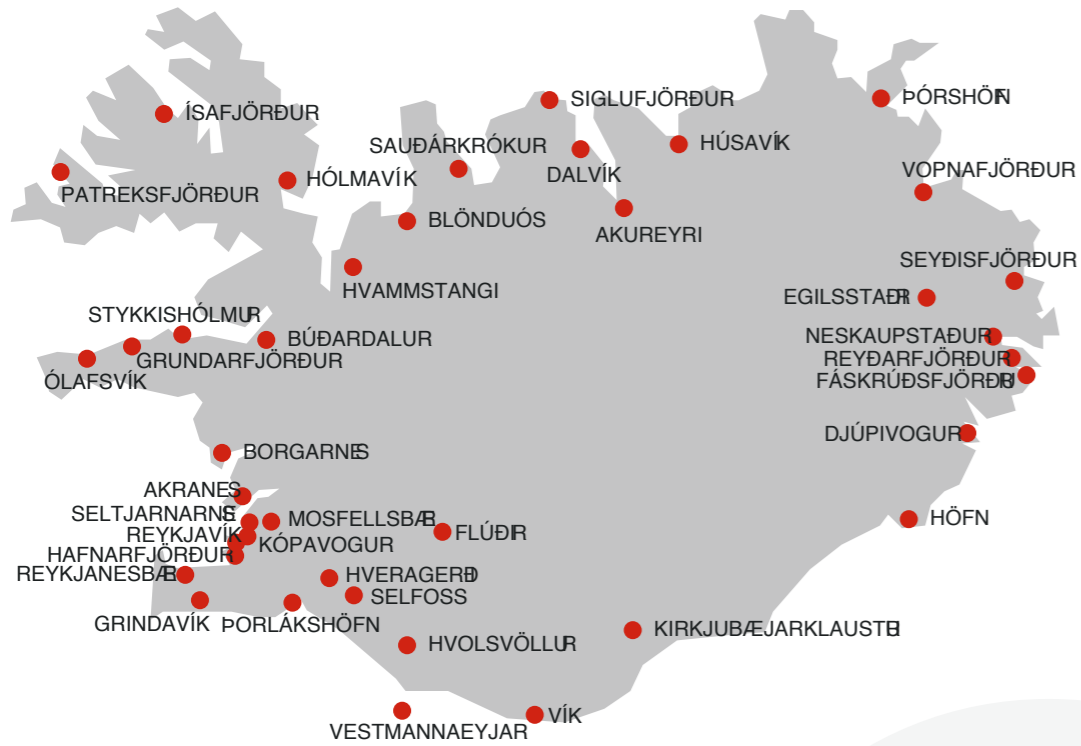
ORKUNOTKUN

Höfuðstöðvar ÁTVR ásamt dreifingarmiðstöð og Vínþúðinni Heiðrúnu eru á Stuðlahálsi. Þar er orkuvöktunarkerfi sem stýrir m.a. loftræstikerfi, kyndingu og snjóbræðslukerfi. Rafmagnsnotkun er tengd toppálagskerfi sem slær út greinum til að halda notkun innan marka (144 kW) og hefur það markmið verið óbreytt í mörg ár þrátt fyrir að dreifingarmiðstöðin hafi verið stækkuð árið 2008 og Vínþúðin Heiðrún stækkuð á árinu. Í stærri Vínþúðum er almennt loftræstikerfi sem vinnur á blöndun inni- og útilofts og er stýrt eftir hitastigi í búð. Í sumum Vínþúðum er einnig rakastýring. Við lýsingu eru almennt notaðar flúr-, gló- og halógenperur.

Almennt er húsnæði ÁTVR kynt með heitu vatni. Hitunarkostnaður á eigin húsnæði ÁTVR var 4,8 m.kr. Á Stuðlahálsi er öflugt snjóbræðslukerfi í plani við dreifingarmiðstöð, við inngang á skrifstofu og við Vínþúðina Heiðrúnu.

Í ársbyrjun 2011 var stofnaður umbótahópur sem hefur það markmið að gera tillögur að nýrri umhverfisstefnu, grænum mælikvörðum og aðgerðum til úrbóta með það að markmiði að gera enn betur í umhverfismálum.

Í Vínþúðunum Heiðrúnu, Skútuvogi, Skeifunni, Dalvegi, Borgartúni og Reykjanesbæ eru sérstök afmörkuð kæld rými. Leitað er leiða til að lágmarka orkunotkun með reglulegu eftirliti og viðhaldi. Kælum er haldið lokuðum utan afgreiðslutíma. Ekki eru ósoneýðandi efni í kælikerfum.

Vörudreifing og akstur

Alls voru 48 Vínbúðir í rekstri í árslok 2010. Á árinu seldu Vínbúðirnar 18,9 milljón lítra af áfengi. Áfengi og tóbaki er að mestu dreift miðlægt frá dreifingarmiðstöð á Stuðlahálsi. Á höfuðborgarsvæðinu eru notaðar eigin bifreiðar en ÁTVR hefur yfir að ráða fimm vöruflutningabílum og einum sendibíl. Auk þess rekur ÁTVR fimm þjónustubíla sem notaðir eru til að sinna þjónustu og eftirliti í Vínbúðunum. Heildarnotkun eldsneytis á bíla ÁTVR var um 30 þúsund lítrar á árinu 2010 og kostnaður var

Alls voru farnar 4.749 ferðir á leiðunum 36 eða að meðaltali 132 ferðir í hverja búð á árinu. Kostnaður vegna aðkeyptrar vörudreifingar nam um 76 m.kr.

um 6 milljón krónur. Þjónustusamningar við flutningsaðila ná til flutnings á áfengi og tóbaki á 36 flutningsleiðum auk flutnings á tóbaki til kaupenda á höfuðborgarsvæðinu. Alls voru farnar 4.749 ferðir á leiðunum 36 eða að meðaltali 132 ferðir í hverja búð á árinu.

Kostnaður vegna aðkeyptrar vörudreifingar nam um 76 m.kr. Hafin er vinna sem miðar að því að fækka ferðum og ná meiri hagkvæmni í flutningum en á árinu 2011 verða flutningar boðnir út. Stefnt er að því að nýtt kerfi taki gildi 1. janúar 2012.

INNKAUP

ÁTVR kaupir og gefur eða selur eftir atvikum umbúðir til viðskiptavina. Viðskiptavinum standa flöskubrúfokar til boða án endurgjalds. Alls fengu viðskiptavinir 1,8 milljón poka gefins. Almennir plastburðarpokar eru svokallaðir LDPE-pokar sem

eru seldir. Af hverjum seldum plastpoka eru greiddar 7 kr. í Pokasjóð. Alls voru seldar 2,2 milljónir plastburðarpoka árið 2010, sem eru 15% færri pokar en árið 2008 en þá voru seldir 2,6 milljón pokar. Á sama tíma hefur sala á áfengi dregist saman um 7,1%. Notkun plast- og brúfoka hefur því minnkað hvort sem miðað er við selda lítra eða fjölda viðskiptavina. Ástæðuna má að einhverju leyti skýra með breytingum á umbúðum og breyttu neyslumynstri. Algengt er að bjór og léttvín sé selt í magnpakkningum með handfangi sem auðvelt er að bera. Þessi breyting hefur bæði áhrif á sölu á plastpokum og notkun flösku-brúfoka.

	2010	2008	% breyting
Seldir lítrar	18.942.184	20.380.885	- 7,1%
Fjöldi viðskiptavina	4.263.618	4.332.698	- 1,6%
Brúfokar	1,8 milljón stk.	2,1 milljón stk.	-12,0%
Plastburðarpokar	2,2 milljón stk.	2,6 milljón stk.	-15,4%

Í samanburði við árið 2008 sést að dregið hefur úr notkun plast- og brúfoka hvort sem miðað er við fjölda viðskiptavina eða selda lítra.

Af hverjum seldum plastpoka eru greiddar 7 kr. í Pokasjóð. Alls voru seldar 2,2 milljónir plastburðarpoka árið 2010, sem eru 15% færri pokar en árið 2008 en þá voru seldir 2,6 milljón pokar. Á sama tíma hefur sala á áfengi dregist saman um 7,1%.

Plast

Plast er notað til að pakka inn vörum sem fara í dreifingu. Plastfilma er notuð til að vefja utan um vörur á vörubrettum og toppyfirbreiðsla úr plasti er notuð á vörusendingar sem fara út á land. Á undanförunum árum hefur verið leitað leiða til að minnka plastnotkun. Alls voru keypt 9,5 tonn af plasti en til samanburðar voru keypt 11,4 tonn árið 2008 sem er tæpum 16% minna.

ÚRGANGUR

Mikill úrgangur fellur til vegna eðlis starfseminnar, aðallega pappi og plast. Meðfylgjandi tölur gilda fyrir förgun á höfuðborgarsvæðinu en ekki liggja fyrir tölur af landsbyggðinni.

	Umhverfisáhrif	Mælikvarðar
Bylgjupappi	Hverfandi áhrif vegna endurvinnslu, óbein áhrif vegna flutninga	150 tonn
Plastumbúðir	Hverfandi áhrif vegna endurvinnslu, óbein áhrif vegna flutninga	21 tonn
Blandaður og óflokkaður úrgangur	Jarðvegsmengun	49,7 tonn
Gæðapappír	Hverfandi áhrif vegna endurvinnslu	4,6 tonn

Bylgjupappi og plast

Bylgjupappi og plast er flokkað í Vínbúðunum á höfuðborgarsvæðinu, því safnað saman í dreifingarmiðstöð og þaðan sent í endurvinnslu. Stefnt er að því að auka hlutdeild flokkaðs úrgangs á næstu misserum um leið og tækifærum til flokkunar úrgangs fjölgar utan höfuðborgarsvæðisins.

Frá árinu 2008 hefur sala áfengis dregist saman um 7% en á sama tíma hefur bylgjupappi sem fargað er minnkað um tæplega 13% á meðan plast hefur minnkað um 4,5%. Ástæðuna má að einhverju leyti rekja til umbúða- og neyslubreytinga, t.d. hefur hlutfall kassavina aukist en vín í flöskum hefur í för með sér meiri úrgang bylgjupappa en kassavín.

Blandaður og óflokkaður úrgangur

Í þennan flokk fellur allt sorp sem ekki er flokkað. Magn í þessum flokki ræðst að miklu leyti af framkvæmdum og endurnýjun í Vínbúðunum og er því ekki endilega marktækt í samanburði. Í æ ríkari mæli er þó hugað að því að flokka og endurnýta úrgang við framkvæmdir.

Gæðapappír

Í öllum Vínbúðum á höfuðborgarsvæðinu og á Akureyri, ásamt starfsstöðvum á Stuðlahálsi, skrifstofu og dreifingarmiðstöð, eru tunnur til að safna gæðapappír til endurvinnslu. Á skrifstofu eru dagblöð og tímarit flokkuð og send til endurvinnslu.

VÍNBÚÐIN ÞORLAKSHÖFN

ÁRSREIKNINGUR 2010

Skýrsla og áritun forstjóra	26
Áritun endurskoðenda	27
Rekstrarreikningur árið 2010	28
Efnahagsreikningur 31. desember 2010	29
Sjóðstreymi árið 2010	31
Skýringar	32
Sundurliðanir	36

SKÝRSLA OG ÁRITUN FORSTJÓRA

Afkoma ÁTVR á árinu 2010 var betri en áætlað var. Vörusala var 4,3% meiri en áætlanir gerðu ráð fyrir. Vörunotkun var 4,6% umfram áætlun. Hagnaður ársins nam rúmum 1.333 m.kr. og eignir námu 5.688 m.kr., skuldir voru 1.714 m.kr. og eigið fé nam 3.974 m.kr. í árslok 2010.

Áfengi var selt fyrir 21.363 m.kr. með virðisaukaskatti. Sala áfengis í magni dróst saman um 5,1% í lítrum og seldust 18.942.110 lítrar, þar af var bjórsala 14.968.183 lítrar.

Sala tóbaks nam 10.409 m.kr. með virðisaukaskatti. ÁTVR innheimtir tóbaksgjald. Gjaldið nam 4.686 m.kr. á árinu 2010 og hækkaði um 163 m.kr. frá árinu 2009. Sala vindlinga í magni dróst saman um 11,4%. Sala vindlinga nam 267.595 þúsund stykkjum og af vindlum seldust 7.812 þúsund stykki. Selt magn neftóbaks var 25.525 kg.

Á árinu fengu 638 starfsmenn greidd laun hjá ÁTVR. Margir eru í hlutastarfi. Lætur nærri að ársverk hafi verið 288 og hefur þeim fækkað um 13 frá 2009.

Viða var unnið að endurnýjun og lagfæringum í Vínbúðunum. Lokið var framkvæmdum við Vínbúðirnar á Selfossi og Heiðrúnu. Vínbúðinni í Garðabæ var lokað í lok ársins. Fimm Vínbúðir á landsbyggðinni fluttu í nýtt og stærra húsnæði. Þeim var jafnframt öllum breytt í sjálfsafgreiðsluverslanir. Í mars flutti Vínbúðin á Hvolsvelli í nýtt húsnæði, í lok apríl flutti Vínbúðin í Vík í Mýrdal að Ránarbraut 1, Vínbúðin á Seyðisfirði flutti að Hafnargötu 4a, Vínbúðin í Þorlákshöfn flutti að Selvogsbraut 41 og Vínbúðin í Búðardal flutti í stærra húsnæði á sama stað.

Í Vínbúðinni á Akureyri var unnið að endurbótum á annarri hæð. Starfsmannaaðstaðan var færð til og stækkuð. Einnig var tóbaksafgreiðsla breytt. Áfram var unnið að undirbúningi að stækkun húsnæðisins á Akureyri í samráði við bæjaryfirvöld. Unnið var að viðhaldi í Dreifingarmiðstöð ÁTVR.

Reglugerð um Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins var breytt á árinu. Breytingin fólst í því að skipunartími stjórnar ÁTVR var framlengdur til 1. júlí 2010. Eftir það var stjórnin lögð niður samkvæmt ákvörðun fjármálaráðherra.

Lögum um gjald af áfengi og tóbaki var breytt á árinu og voru bæði áfengisgjöldin og tóbaksgjöldin hækkuð. Breytingarnar tóku gildi 1. janúar 2010. Áfengisgjaldið var hækkað um 10% á allar vörur og tóbaksgjaldið var einnig hækkað um 10%.

Forstjóri ÁTVR staðfestir ársreikning fyrirtækisins fyrir árið 2010 með undirritun sinni.

Reykjavík, 20. maí 2011

Ívar J. Arndal, forstjóri.

ÁRITUN ENDURSKOÐENDA

Til Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins fyrir árið 2010. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu og áritun forstjóra, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja og innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við góða endurskoðunarvenju og ákvæði laga um Ríkisendurskoðun. Samkvæmt því ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fáiast um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðunin felur í sér aðgerðir til að staðfesta fjárhæðir og aðrar upplýsingar í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri áhættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum. Endurskoðunin felur einnig í sér mat á þeim reikningsskila- og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina hafi verið aflað nægjanlegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu fyrirtækisins á árinu 2010, efnahag þess 31. desember 2010 og breytingu á handbæru fé á árinu 2010, í samræmi við lög um ársreikninga.

Ríkisendurskoðun, 20. maí 2011

Sveinn Arason, ríkisendurskoðandi.

Brynja Pétursdóttir, endurskoðandi.

REKSTRARREIKNINGUR ÁRIÐ 2010

	Skýr.	2010	2009
Rekstrartekjur			
Sala áfengis		17.022.462	16.974.386
Sala tobaks		8.293.744	8.228.647
Sala umbúða o.fl.		49.140	40.765
		<u>25.365.346</u>	<u>25.243.798</u>
Rekstrargjöld			
Vörunotkun	11	21.572.974	21.425.438
Laun og launatengd gjöld	12-17	1.469.493	1.464.529
Húsnæðiskostnaður		456.348	499.967
Markaðs- og dreifingakostnaður		203.037	205.171
Stjórnunar- og skrifstofukostnaður		170.891	174.246
Annar rekstrarkostnaður		67.680	77.000
Afskriftir	19	130.235	131.181
		<u>24.070.658</u>	<u>23.977.532</u>
Rekstrarhagnaður		1.294.688	1.266.266
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	18	38.868	108.759
Hagnaður ársins		<u>1.333.556</u>	<u>1.375.025</u>

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2010

	Skýr.	2010	2009
EIGNIR			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir			
Fasteignir		575.359	592.562
Innréttingar og annar búnaður		356.376	301.428
Bifreiðar		93.915	74.557
	4,19,20	<u>1.025.650</u>	<u>968.547</u>
Áhættufjármunir			
Eignarhlutar í öðrum félögum	5,21,22	<u>7.500</u>	<u>7.500</u>
		Fastafjármunir	976.047
		<u>1.033.150</u>	<u>976.047</u>
Veltufjármunir			
Birgðir	7,23	<u>1.355.335</u>	<u>1.317.759</u>
Skammtímakröfur			
Viðskiptakröfur	8	1.342.601	1.353.341
Verðbréf	6	7.711	7.209
Aðrar skammtímakröfur		8.278	3.569
		<u>1.358.590</u>	<u>1.364.119</u>
Handbært fé			
Sjóður og bankainnstæður	9	<u>1.940.834</u>	<u>1.505.150</u>
		Veltufjármunir	4.187.028
		<u>4.654.759</u>	<u>4.187.028</u>
Eignir alls		<u>5.687.909</u>	<u>5.163.075</u>

EFNAHAGSREIKNINGUR

31. DESEMBER 2010

SJÓÐSTREYMI ÁRIÐ 2010

	Skýr.	2010	2009
EIGIÐ FÉ OG SKULDIR			
Eigið fé			
Óráðstafað eigið fé	24	3.974.319	3.640.764
Eigið fé		<u>3.974.319</u>	<u>3.640.764</u>
Skuldir			
Skammtímaskuldir			
Lánardrottnar	10	1.353.022	1.143.779
Aðrar skammtímaskuldir		87.470	82.550
Virðisaukaskattur		273.098	295.982
Skuldir		<u>1.713.590</u>	<u>1.522.311</u>
Eigið fé og skuldir alls		<u>5.687.909</u>	<u>5.163.075</u>
Skuldbindingar	25		

	Skýr.	2010	2009
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		1.333.556	1.375.025
<i>Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi:</i>			
Afskriftir	19	130.235	131.181
Afskrift eignarluta í öðru félagi		0	3.115
Verðbætur langtímalána		0	(758)
(Söluhagnaður) sölutap af fastafjármunum		(200)	(1.715)
Veltufé frá rekstri		<u>1.463.591</u>	<u>1.506.848</u>
<i>Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum:</i>			
Birgðir (hækkun)		(37.576)	(51.309)
Skammtímakröfur lækkun		5.529	(205.703)
Skammtímaskuldir hækkun		191.278	368.179
		<u>159.231</u>	<u>111.167</u>
Handbært fé frá rekstri		<u>1.622.822</u>	<u>1.618.015</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfestingar í varanlegum rekstrarfjármunum	19	(187.555)	(119.674)
Söluverð varanlegra rekstrarfjármuna		417	4.403
Fjárfestingarhreyfingar		<u>(187.138)</u>	<u>(115.271)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Arður til ríkissjóðs	24	(1.000.000)	(960.000)
Fjármögnunarhreyfingar		<u>(1.000.000)</u>	<u>(960.000)</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé		435.684	542.744
Handbært fé í ársbyrjun		1.505.150	962.406
Handbært fé í lok ársins		<u>1.940.834</u>	<u>1.505.150</u>

SKÝRINGAR

REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

Grundvöllur reikningsskila

1. Ársreikningur Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og reglugerð nr. 696/1996 um framsetningu og innihald ársreikninga og samstæðureikninga.

Ársreikningurinn byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum og er gerður eftir sömu reikningsskilaáðferðum og árið áður. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum.

Skattar

2. Ríkisstofnanir og ríkisfyrirtæki greiða almennt ekki tekjuskatta.

Erlendir gjaldmiðlar og innlendar vísitölur

3. Eignir í erlendum gjaldmiðlum eru umreiknaðar í íslenskar krónur á kaupgengi í árslok en skuldir eru umreiknaðar á sölugengi. Viðskipti í erlendum gjaldeyri á árinu eru umreiknuð í íslenskar krónur á viðskiptadegi. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

Peningalegar eignir og skuldir sem bundnar eru verðtryggingu eru færðar miðað við vísitölur sem tóku gildi 1. janúar 2011. Breytingar sem myndast eru færðar í rekstrarreikning.

Varanlegir rekstrarfjármunir

4. Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði. Frá kostnaðarverði eru dregnar reiknaðar afskriftir.

Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum kostnaði við að koma eignunum á viðeigandi stað og í nothæft ástand.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við áætlaðan endingartíma og eignarhaldstíma.

Eignarhlutar í öðrum félögum

5. Eignarhlutar í félögum eru færðir á nafnverði.

Verðbréf

6. Verðbréfið var upphaflega til 5 ára, því var framlengt um 1 ár og er á gjalddaga þann 5. júlí 2011. Eftirstöðvar eru reiknaðar upp miðað við vísitölu er tók gildi 1. janúar 2011 og færðar í ársreikninginn. Áfallnir vextir eru reiknaðir og færðir í ársreikninginn..

Birgðir

7. Birgðir samanstanda af endursöluvörum og rekstrarvörum. Birgðirnar eru metnar á síðasta innkaupsverði að teknu tilliti til gallaðra og úreltra vara.

Skammtímakröfur

8. Greiðslukortakröfur eru færðar meðal skammtímakrafna. Skammtímakröfur eru færðar á nafnverði.

Handbært fé

9. Handbært fé samanstendur af sjóði og bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir

10. Viðskiptaskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar og áfallinna vaxta þar sem við á.

Vörunotkun

11. Tóbaksgjald er innheimt við sölu tóbaks og er því skilað mánaðarlega til Tollstjóra. Tóbaksgjaldið er skilgreint sem hluti af kostnaðarverði seldra vara í bókhaldi ÁTVR. Alls námu greiðslur tóbaksgjalds 4.686 m.kr. á árinu 2010 en voru 4.523 m.kr. á árinu 2009.

Sundurliðun vörunotkunar:

	2010	2009
Vörunotkun, áfengi	14.565.493	14.491.634
Vörunotkun, tóbak	6.988.172	6.914.105
Vörunotkun, umbúðir	19.309	19.699
	<u>21.572.974</u>	<u>21.425.438</u>

Starfsmannamál

12. Laun og launatengd gjöld sundurliðast þannig:

	2010	2009
Dagvinnulaun	798.922	798.780
Yfirvinna	375.922	398.703
Áfallið reiknað orlof, breyting	4.330	5.169
Launatengd gjöld	274.967	243.999
Viðbótarframlag til lífeyrissjóðs	15.352	17.878
	<u>1.469.493</u>	<u>1.464.529</u>

13. Launagjöld hækka um 0,3% milli ára. Launakostnaður án launatengdra gjalda lækkar um 2,0% en launatengd gjöld hækka um 10,9%. Ársverkum hefur fækkað um 4,4%. Launagjöld án launatengdra gjalda hafa því hækkað um 2,6% að teknu tilliti til fækkunar ársverka.

14. Laun og launatengd gjöld vegna stjórnar námu rúmum 1,9 m.kr. og vegna forstjóra tæpum 12,3 m.kr.

15. Reiknuð ársverk á árinu 2010 voru 287,6 en ársverk reiknuð með sama hætti árið 2009 voru 300,9.

16. Áunnið orlof starfsmanna til desemberloka er reiknað og fært í ársreikninginn. Það nam 81,9 m.kr. í árslok 2010 og til samanburðar var það 77,6 m.kr. árið áður.

17. Skuldbindingar ÁTVR vegna eftirlauna núverandi og fyrrverandi starfsmanna voru gerðar upp á árinu 1999. Skuldbindingar sem falla til árlega eru gerðar upp við Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins jafnóðum. Samkvæmt bráðabirgðauppgjöri LSR eru áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok 2010 um 26,9 m.kr. en greiðslur á árinu námu 18,8 m.kr. Í árslok eru því ógreiddar 8,1 m.kr. og er skuldin færð meðal annarra skammtímaskulda.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

18. Sundurliðun fjármunatekna og (fjármagnsgjalda):

	2010	2009
Vaxtatekjur	143.394	212.333
Arðstekjur	2.100	2.100
Póknun vegna debet- og kreditkorta	(79.861)	(77.923)
Fjármagnstekjuskattur	(25.804)	(26.006)
Vaxtagjöld	(961)	(1.745)
	<u>38.868</u>	<u>108.759</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir

19. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig:

	Bifreiðar	Fasteignir	Innréttingar og annar bún.	Samtals
Stofnverð 1.1.2010	111.658	1.170.041	741.131	2.022.830
Viðbót á árinu	36.095	8.500	142.959	187.554
Selt og niðurlagt á árinu	(4.029)	0	(71.949)	(75.978)
Stofnverð 31.12.2010	<u>143.724</u>	<u>1.178.541</u>	<u>812.141</u>	<u>2.134.406</u>
Afskrifað 1.1.2010	37.101	577.479	439.703	1.054.283
Afskrifað á árinu	16.240	25.703	80.747	122.690
Selt og niðurlagt á árinu	(3.532)	0	(64.685)	(68.217)
Afskrifað 31.12.2010	<u>49.809</u>	<u>603.182</u>	<u>455.765</u>	<u>1.108.756</u>
Bókfært verð 31.12.2010	<u>93.915</u>	<u>575.359</u>	<u>356.376</u>	<u>1.025.650</u>
Afskriftarhlutföll	12-15%	2-4%	12-20%	

20. Fasteignamat og váttryggingamat eigna félagsins í árslok greinist þannig:

	Fasteignamat	Brunabótamat	Bókfært verð
Fasteignir og lóðir	<u>1.529.007</u>	<u>2.456.200</u>	<u>575.359</u>

Eignarhlutar í félögum

21. Hlutabréf í Endurvinnslunni hf. eru færð á nafnverði og á árinu 2010 fékkst greiddur arður að fjárhæð 2.100 þús.kr.

22. Eignarhlutar í félögum:

	Nafnverð 2010	Bókfært verð 2010	Bókfært verð 2009
Endurvinnslan hf.	<u>7.500</u>	<u>7.500</u>	<u>7.500</u>

Birgðir

23. Birgðir um áramót skiptast í áfengi, tóbak, umbúðir og rekstrarvörur:

	2010	2009
Áfengi	1.099.796	1.067.878
Tóbak	220.906	218.878
Umbúðir og rekstrarvörur	25.337	18.907
Rekstrarvörur	<u>9.296</u>	<u>12.096</u>
	<u>1.355.335</u>	<u>1.317.759</u>

Eigið fé

24. Yfirlit eiginfjárreikninga:

	Óráðstafað eigið fé
Eigið fé 1.1.	3.640.764
Hagnaður skv. rekstrarreikningi	1.333.556
Arður til ríkissjóðs	(1.000.000)
Eigið fé. 31.12.	<u>3.974.319</u>

Skuldbindingar

25. Í tengslum við starfsemi ÁTVR voru 36 húsaleigusamningar í gildi í árslok 2010. Þá voru í gildi 13 samningar um þjónustu við Vínubúðir en voru 20 árið áður.

Kennitölur

26. Afkomu- og fjárhagsyfirlit síðustu fimm ára. Fjárhæðir eru á verðlagi hvers árs og eru í milljónum króna.

	2010	2009	2008	2007	2006
Rekstur:					
Rekstrartekjur	25.365	25.244	21.231	19.337	17.790
Rekstrargjöld	(23.940)	(23.847)	(20.820)	(18.868)	(17.219)
Rekstrarhagn f. afskr.	1.425	1.397	411	469	571
Afskriftir	(131)	(131)	(111)	(102)	(97)
Rekstrarhagnaður	1.294	1.266	300	367	474
Hreinar fjárm.tekjur	39	109	147	139	128
Hagnaður ársins	<u>1.333</u>	<u>1.375</u>	<u>447</u>	<u>506</u>	<u>602</u>
Efnahagur:					
Fastafjármunir	1.033	976	1.000	943	810
Veltufjármunir	4.655	4.187	3.380	3.172	2.924
Eignir alls	<u>5.688</u>	<u>5.163</u>	<u>4.380</u>	<u>4.115</u>	<u>3.734</u>
Eigið fé	3.974	3.641	3.226	2.961	2.606
Skammtímaskuldir	1.714	1.522	1.154	1.154	1.128
Eigið fé og skuldir alls	<u>5.688</u>	<u>5.163</u>	<u>4.380</u>	<u>4.115</u>	<u>3.734</u>

27. Helstu kennitölur um afkomu og fjárhagsstöðu fyrirtækisins á síðustu fimm árum:

	2010	2009	2008	2007	2006
Rek.hagn.f.afskr./EBITDA ..	5,6%	5,5%	1,9%	2,4%	3,2%
Veltufjárhlutfall	2,72	2,75	2,93	2,75	2,59
Eiginfjárhlutfall	0,70	0,71	0,74	0,72	0,70
Arðsemi eigin fjár	36,6%	42,6%	15,1%	19,4%	27,8%

SUNDURLIÐANIR

Hlutur ríkissjóðs af brúttósölu ÁTVR

	2010	2009	2008
Magngjald tóbaks	4.686.176	4.523.087	3.935.315
Arður til ríkissjóðs	1.000.000	960.000	182.500
Áfengisgjald*	8.276.862	7.482.671	6.777.236
Virðisaukaskattur	6.465.594	6.183.530	5.200.221
Samtals	20.428.632	19.149.288	16.095.272

*Áfengisgjald sem hér er tilgreint er reiknað út eftir seldu magni.

Sala áfengis 2005-2010 og breyting milli ára

Í þúsundum lítra

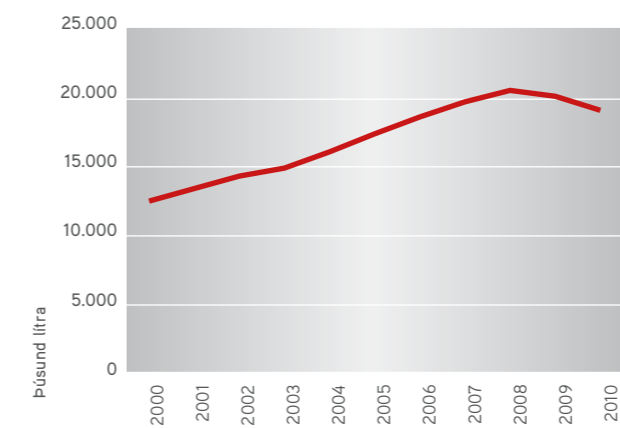
	Heildarsala áfengis	Breyting í %	Léttvín og styrkt <=22%	Breyting í %	Sterkt áfengi >22%	Breyting í %	Bjór	Breyting í %
2005	17.245	8,16%	3.242	10,08%	663	1,38%	13.340	8,06%
2006	18.464	7,07%	3.347	3,24%	708	6,79%	14.409	8,01%
2007	19.555	5,91%	3.436	2,66%	892	25,99%	15.227	5,68%
2008	20.387	4,25%	3.399	-1,08%	1.099	23,21%	15.889	4,35%
2009	19.957	-2,08%	3.287	-3,12%	919	-16,38%	15.751	-0,87%
2010	18.942	-5,09%	3.146	-4,29%	828	-9,90%	14.968	-4,97%

Skipting á skattskyldum alkóhóllitrum eftir skattflokkum 2010

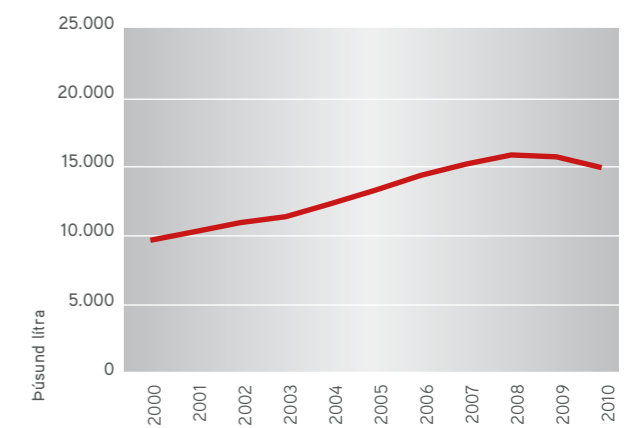
	Skattlagðir alkóhóllitrar	Lítrar	Áfengisgjald	Áfengisgjald á alkóhóllittra
Léttvín <15%	308.612	3.145.807	2.318.913	75,00 kr.
Bjór	409.606	14.968.183	3.421.845	83,54 kr.
Sterkt vín >15% og blandaðir drykkir úr sterku áfengi	251.772	828.312	2.536.104	100,73 kr.
Samtals	969.990	18.942.302	8.276.862	

Tafla þessi á að auðvelda mat á áhrifum breytinga á áfengisgjaldi á tekjur ríkissjóðs. Hafa ber í huga að ofanskráðar tölur ná ekki til sölu heildsala til annarra aðila en ÁTVR. Áfengisgjald hækkaði 1. jan. 2010 um 10%.

Heildarsala áfengis

Bjór

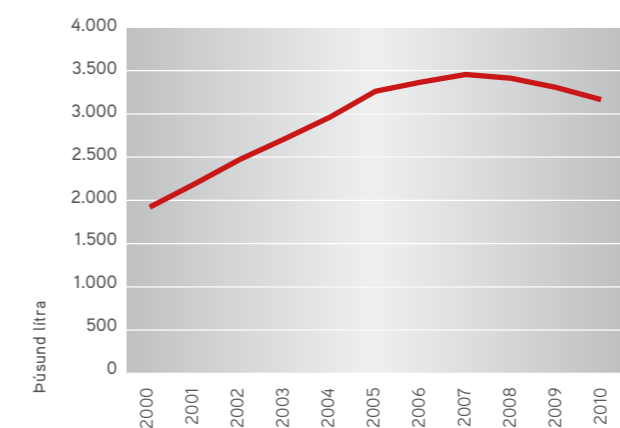
Sala áfengis 2005-2010

Í þúsundum lítra

	Heildarsala áfengis	Léttvín og styrkt <=22%	% af heild	Sterkt áfengi >22%	% af heild	Bjór	% af heild	Bjór, léttvín og sterkt samtals	% af heild
2005	17.245	3.242	18,80%	663	3,84%	13.340	77,36%	16.582	96,16%
2006	18.464	3.347	18,13%	708	3,83%	14.409	78,04%	17.756	96,17%
2007	19.555	3.436	17,57%	892	4,56%	15.227	77,87%	18.663	95,44%
2008	20.387	3.399	16,67%	1.099	5,39%	15.889	77,94%	19.288	94,61%
2009	19.957	3.287	16,47%	919	4,60%	15.751	78,93%	19.038	95,40%
2010	18.942	3.146	16,61%	828	4,37%	14.968	79,02%	18.114	95,63%

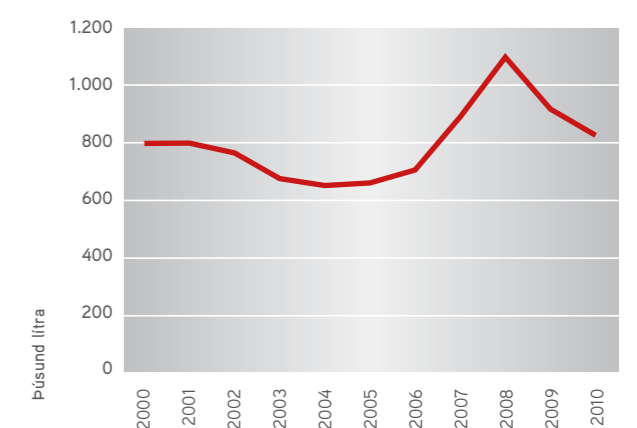
Léttvín og styrkt

<=22% alk.

Sterkt áfengi

>22% alk.

Sala áfengis

með virðisaukaskatti

STÆRRI VÍNBUÐIR

	2010	2009	2008
Vínbúðin Akureyri	1.337.299	1.288.358	1.053.954
Vínbúðin Austurstræti	618.160	630.759	572.409
Vínbúðin Borgartúni	879.797	791.029	409.104
Vínbúðin Dalvegi	1.989.551	1.927.482	1.645.979
Vínbúðin Eiðistorgi	821.185	833.495	750.984
Vínbúðin Garðabæ	434.830	431.200	364.485
Vínbúðin Hafnarfirði	1.016.545	1.029.027	929.805
Vínbúðin Heiðrún	2.177.373	2.366.873	2.025.013
Vínbúðin Kringlunni	1.001.352	1.075.717	1.027.691
Vínbúðin Mosfellsbæ	541.901	534.789	436.687
Vínbúðin Reykjanesbæ	791.703	815.424	696.784
Vínbúðin Selfossi	776.253	762.025	626.103
Vínbúðin Skeifunni	2.005.395	1.974.930	1.900.024
Vínbúðin Skútuvogi	1.303.163	1.108.608	262.552
Vínbúðin Smáralind	518.275	547.567	545.205
Vínbúðin Spönginni		17.531	463.362
Vínbúðin Stekkjarbakka	951.413	974.616	849.769

MINNI VÍNBUÐIR

Vínbúðin Akranesi	339.999	344.533	288.060
Vínbúðin Blönduósi	97.932	93.878	72.557
Vínbúðin Borgarnesi	379.926	384.482	309.478
Vínbúðin Búðardal	29.276	31.521	23.844
Vínbúðin Dalvík	130.644	124.300	100.674
Vínbúðin Djúpavogi	18.159	16.959	14.699
Vínbúðin Egilsstöðum	283.337	286.992	263.292
Vínbúðin Fáskrúðsfirði	24.866	23.161	20.052
Vínbúðin Flúðum	54.792	33.200	
Vínbúðin Grindavík	96.256	94.775	83.497
Vínbúðin Grundarfirði	46.554	44.184	35.267
Vínbúðin Hellu	15.952	103.499	83.647
Vínbúðin Hólmavík	38.077	33.014	25.679
Vínbúðin Húsavík	167.402	156.971	128.179
Vínbúðin Hvammstanga	48.362	44.720	35.730
Vínbúðin Hveragerði	285.053	287.384	229.727
Vínbúðin Hvolsvelli	173.245	121.543	93.385
Vínbúðin Höfn	136.866	135.741	100.247
Vínbúðin Ísafirði	310.814	317.688	245.484
Vínbúðin Kirkjubæjarklaustri	29.873	28.424	20.749
Vínbúðin Neskaupstað	78.990	78.073	67.699
Vínbúðin Ólafsvík	76.926	78.307	67.833
Vínbúðin Patreksfirði	82.807	86.213	64.428
Vínbúðin Reyðarfirði	178.120	179.529	164.314
Vínbúðin Sauðárkróki	228.174	228.364	183.413
Vínbúðin Seyðisfirði	41.348	39.484	29.678
Vínbúðin Siglufirði	95.724	78.955	63.157
Vínbúðin Stykkishólmi	81.490	83.664	66.292
Vínbúðin Vestmannaeyjum	333.053	321.446	247.541
Vínbúðin Vík	32.847	32.682	24.286
Vínbúðin Vopnafirði	32.783	28.603	24.250
Vínbúðin Þorlákshöfn	46.989	45.765	43.204
Vínbúðin Þórshöfn	37.557	36.625	28.797
Útgarður	144.279		
Samtals	21.362.666	21.134.109	17.809.049
Sala án vsk.	17.022.462	16.974.386	14.304.949

Sala tóbaks

með virðisaukaskatti

	2010	2009	2008
Vínbúðin Akranesi	243.705	243.579	212.303
Vínbúðin Akureyri	580.526	568.706	458.611
Vínbúðin Austurstræti		35.261	97.562
Vínbúðin Blönduósi	52.991	62.411	49.866
Vínbúðin Borgarnesi	129.509	128.765	110.703
Vínbúðin Dalvík	71.917	60.854	52.238
Vínbúðin Egilsstöðum	225.427	154.880	115.484
Vínbúðin Eiðistorgi		35.938	66.531
Vínbúðin Hafnarfirði		148.401	319.854
Vínbúðin Heiðrún/Útgarður	6.942.827	6.644.116	5.416.507
Vínbúðin Húsavík	114.739	104.543	85.265
Vínbúðin Höfn	83.458	79.205	62.485
Vínbúðin Ísafirði	164.515	164.385	134.072
Vínbúðin Neskaupstað		68.110	87.982
Vínbúðin Ólafsvík	96.414	98.637	81.186
Vínbúðin Patreksfirði	55.274	52.231	39.131
Vínbúðin Reykjanesbæ	652.560	647.866	416.722
Vínbúðin Sauðárkróki	125.683	123.875	92.436
Vínbúðin Selfossi	584.529	559.438	466.106
Vínbúðin Siglufirði	54.734	50.193	39.137
Vínbúðin Stykkishólmi	36.863	36.021	29.245
Vínbúðin Vestmannaeyjum	192.937	177.251	137.034
Samtals	10.408.608	10.244.666	8.570.460
Sala án vsk.	8.293.744	8.228.647	6.884.349

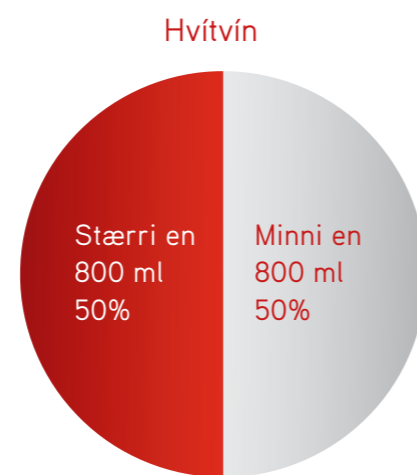
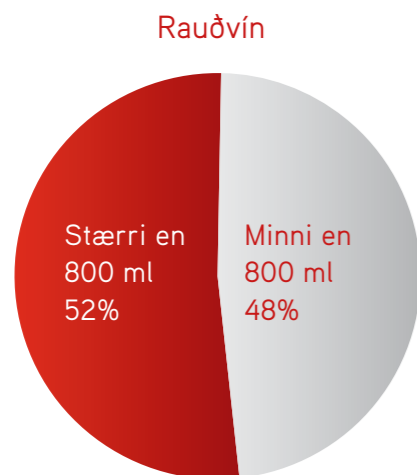
Selt magn tóbaks

	2010	2009	2008
Vindlingar (karton)	1.337.976	1.510.788	1.612.115
Vindlar (stk.)	7.812.262	9.026.639	9.072.357
Reyktóbak (kg)	13.198	13.582	8.852
Nef- og munntóbak (kg)	25.525	23.781	19.948

Sala áfengis í lítrum talið

	2010	2009	2008
Rauðvín	1.768.507	1.831.979	1.904.858
Hvítvín	1.124.488	1.125.876	1.085.874
Rósavín	69.118	76.328	82.359
Freyðivín	98.129	94.244	116.197
Styrkt vín	39.955	46.255	51.758
Ávaxtavín	70.912	45.352	58.930
Brandí	44.061	49.183	59.843
Ávaxtabrandí	719	787	729
Viskí	78.188	90.333	99.170
Romm	54.510	63.854	71.181
Tequila og Mezcal	3.455	3.860	4.640
Ókryddað brennivín og vodka	265.221	330.664	376.199
Gin & sénever	61.561	67.896	69.032
Snafs	38.820	43.602	45.782
Líkjör	60.020	73.417	89.735
Bitterar, kryddvín, aperitifar	49.710	59.459	61.409
Blandaðir drykkir	146.553	202.587	320.979
Lagerbjór	14.826.803	15.621.491	15.752.723
Öl	103.959	107.462	111.402
Aðrar björttegundir	37.421	22.502	24.545
Samtals	<u>18.942.110</u>	<u>19.957.130</u>	<u>20.387.345</u>

Sala léttvins eftir stærð umbúða

Tíu söluhæstu tegundir eftir helstu vöruflokkum

Rauðvín, 750 - 1.500 ml flöskur

	Land	ml	Lítrar
Vina Maipo Cabernet/Merlot	Chile	750	21.371
Frontera Cabernet Sauvignon	Chile	750	20.300
Crin Roja Tempranillo	Spánn	750	20.205
Carlo Rossi California Red	Bandaríkin	1.500	20.109
Trivento Cabernet-Merlot	Argentína	750	18.477
Pasqua Merlot delle Venezie	Ítalía	1.500	17.216
Concha y Toro Sunrise Cab. Sauv.	Chile	750	13.801
Concha y Toro Sunrise Merlot	Chile	750	13.638
Mamma Piccini di Toscana	Ítalía	750	12.887
Gato Negro Cabernet Sauv.	Chile	750	12.281
Samtals 10 söluhæstu			<u>170.285</u>
Heildarsala rauðvins			<u>1.768.507</u>
Hlutfall			<u>10%</u>

Rauðvín, 3.000 ml kassavín

	Land	Lítrar
Drostdy-Hof Cape Red	S-Afríka	105.744
Trivento Shiraz - Malbec	Argentína	80.109
Concha y Toro Frontera Cab. Sauv.	Chile	68.691
Santiago Cabernet Sauvignon	Chile	50.850
Gato Negro Cabernet Sauvignon	Chile	43.017
Le Cep Chilean Cabernet Sauvignon	Chile	31.533
Sunrise Cabernet Sauvignon	Chile	28.533
Santiago Merlot	Chile	28.404
J.P. Chenet Cabernet Syrah	Frakkland	26.304
Concha y Toro Carmenera Cab. Sauv. ...	Chile	25.248
Samtals 10 söluhæstu		<u>488.433</u>
Heildarsala rauðvins		<u>1.768.507</u>
Hlutfall		<u>28%</u>

Hvítvín, 750 - 1.500 ml flöskur

	Land	ml	Lítrar
Ars Vitis Riesling	Þýskaland	750	49.820
Rosemount GTR	Ástralía	750	30.232
Vina Maipo Sauv. Blanc Chard.	Chile	750	22.982
Guntrum Riesling	Þýskaland	750	22.503
El Coto Rioja	Spánn	750	21.553
Carlo Rossi California White	Bandaríkin	1.500	16.622
Trivento Chardonnay-Torrontes ...	Argentína	750	15.256
Montes Chardonnay Reserve	Chile	750	13.819
Villa Lucia Pinot Grigio	Ítalía	750	13.021
Concha y Toro Sunrise Chard.	Chile	750	11.856
Samtals 10 söluhæstu			<u>217.664</u>
Heildarsala hvítvins			<u>1.124.488</u>
Hlutfall			<u>19%</u>

Hvítvín, 3.000 ml kassavín

	Land	Lítrar
Moselland Riesling Kabinett	Þýskaland	83.931
Drostdy-Hof Steen	S-Afríka	73.005
Trivento Chardonnay - Chenin	Argentína	42.423
Guntrum Riesling	Þýskaland	36.378
Rosemount GTR	Ástralía	31.683
Concha y Toro Frontera Chardonnay	Chile	28.254
Two Oceans Frech & Fruity	S-Afríka	26.613
Two Oceans Sauvignon Blanc	S-Afríka	18.744
JCP Herault Blanc	Frakkland	16.629
Lindemans Chardonnay	Ástralía	15.735
Samtals 10 söluhæstu		<u>373.395</u>
Heildarsala hvítvins		<u>1.124.488</u>
Hlutfall		<u>33%</u>

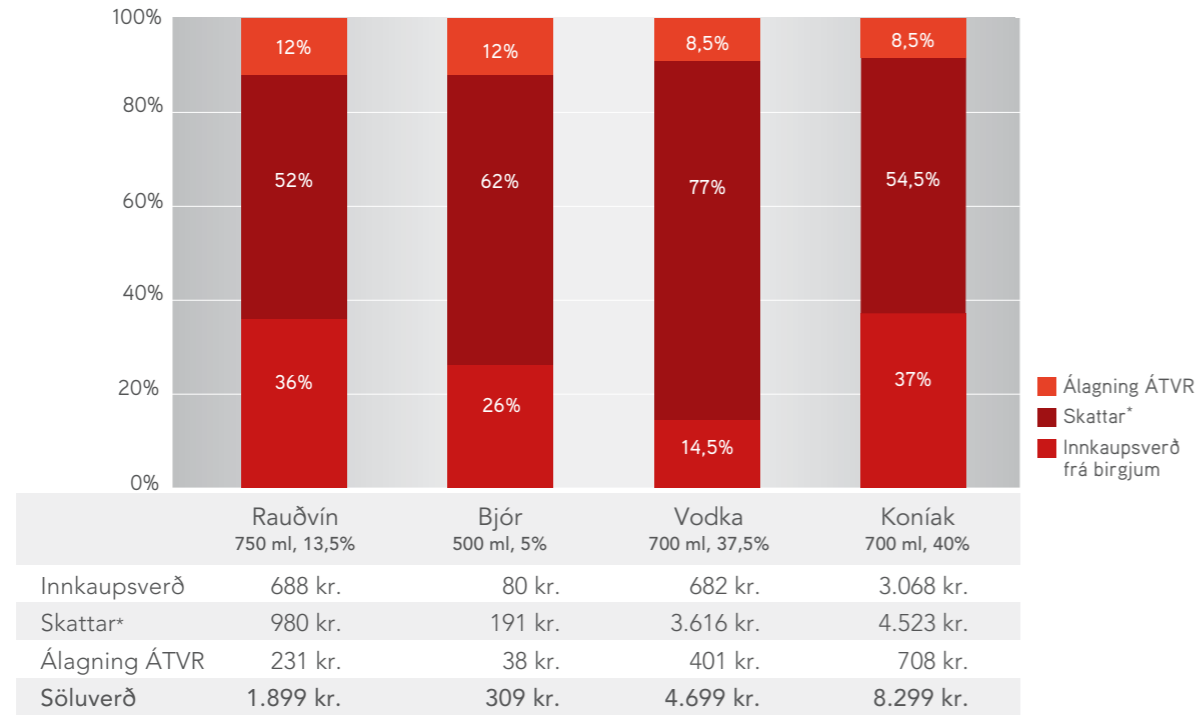
Sterk vín, 350 - 1.000 ml flöskur

	Land	ml	Lítrar
Smirnoff	Stóra-Bretland	500	31.747
Tindavodka	Ísland	1.000	27.796
Smirnoff	Stóra-Bretland	1.000	25.964
Finlandia	Finnland	500	22.424
Koskenkorva	Finnland	500	20.708
Finlandia	Finnland	1.000	16.848
Smirnoff	Stóra-Bretland	700	13.806
Borzoí	Spánn	500	12.750
Bacardi Razz	Púertó Ríkó	700	12.273
Koskenkorva	Finnland	350	12.044
Samtals 10 söluhæstu			<u>196.360</u>
Heildarsala sterkra vína			<u>767.817</u>
Hlutfall			<u>26%</u>

Lagerbjór, 500 ml

	Land	Lítrar
Víking Gylltur	Ísland	1.861.013
Víking Lager	Ísland	1.213.564
Víking Lite	Ísland	830.829
Thule	Ísland	720.880
Tuborg Green	Ísland	664.503
Egils Gull	Ísland	595.267
Tuborg Gold	Ísland	549.265
Carlsberg	Ísland	483.787
Egils Lite	Ísland	459.483
Hollandia	Holland	454.197
Samtals 10 söluhæstu		<u>7.832.788</u>
Heildarsala lagersbjórs		<u>14.826.803</u>
Hlutfall		<u>53%</u>

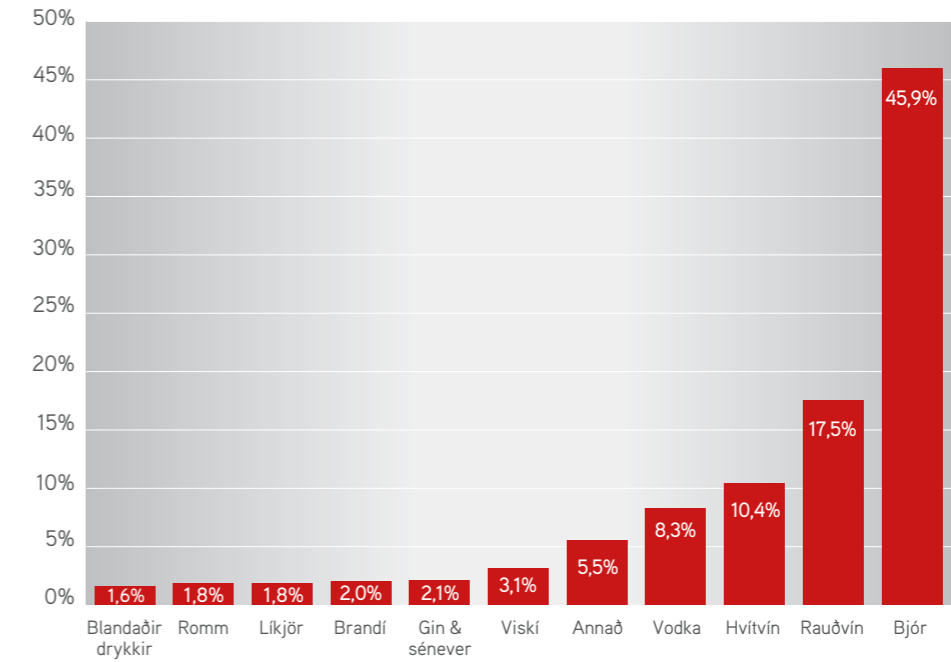
Verðlagning áfengis

* Skattar eru áfengisgjald, virðisaukaskattur og skilagjald.

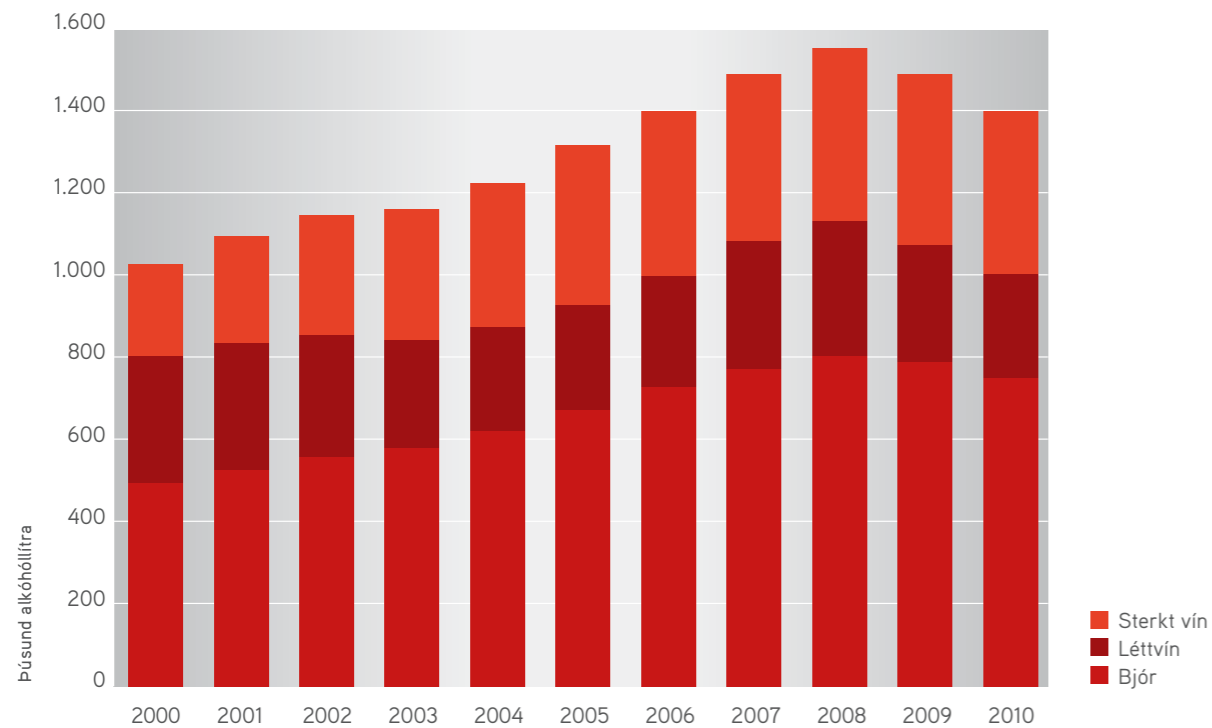
Skipting áfengissölu

Heildarvelta 2010 17 ma.kr.

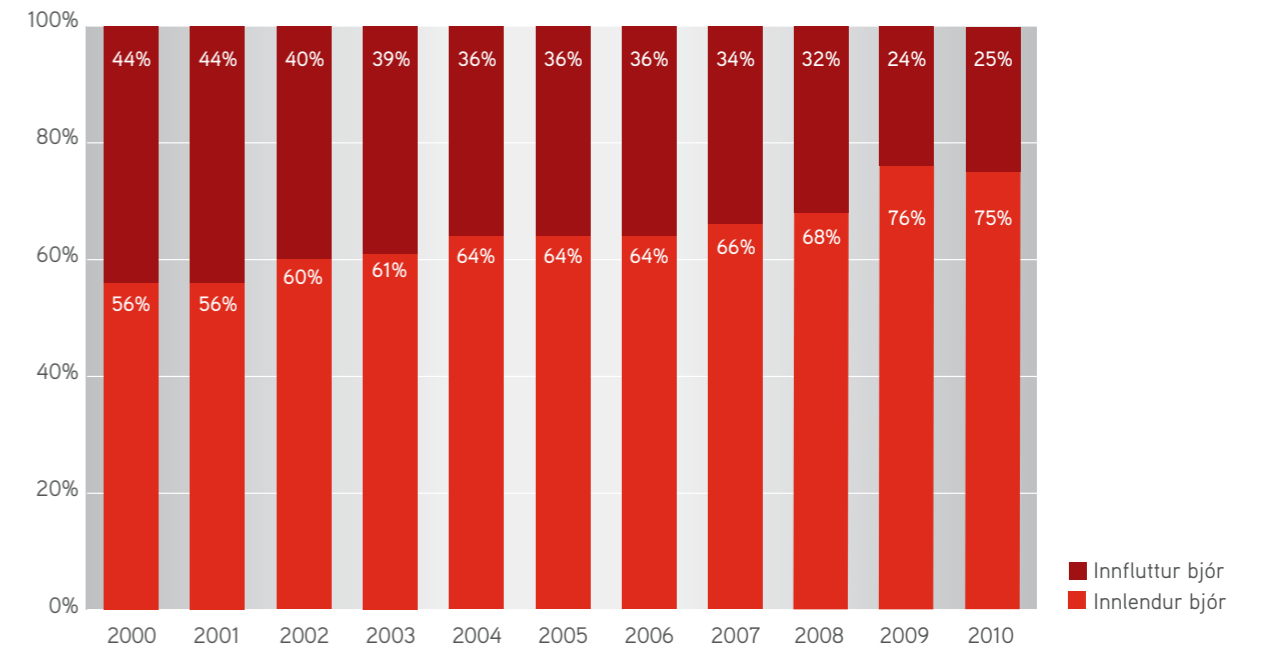
Áfengissala mæld í hreinum vínanda

Sala 2010 1.379 þúsund alkóhólítrar

Skipting bjórsölu

Sala 2010 14.968 þúsund lítrar

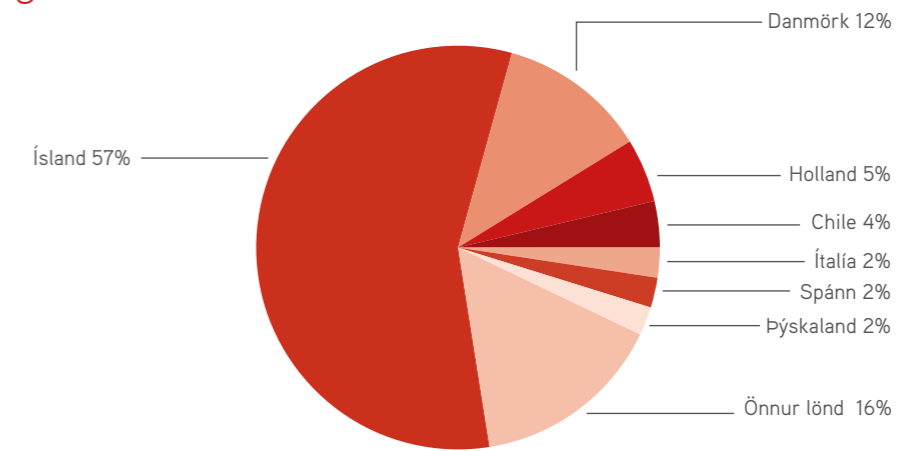

Áfengisverð umreiknað samkvæmt neysluverðsýsitalu

Verð hvernar tegundar sett 100 í árslok 2000

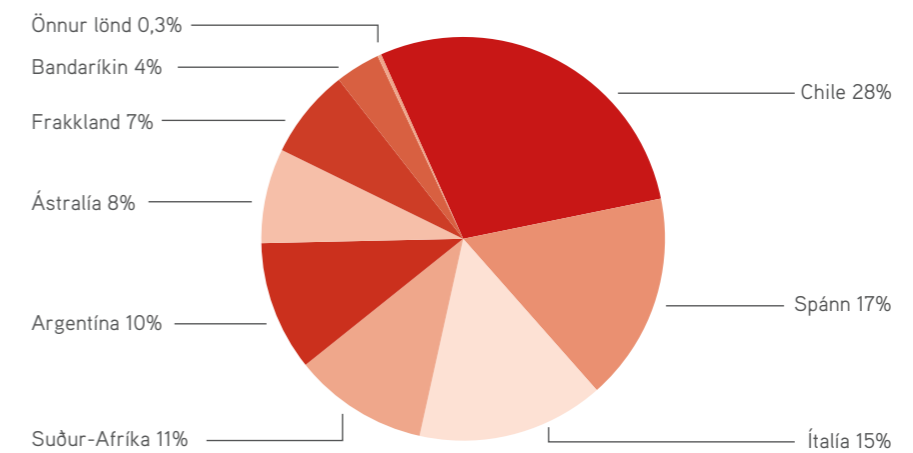
Árslok	Hvítvín Ellerer Engelst.	Rauðvín St.Émilion	Sérrí Dry Sack	Brennivín Brennivín	Vodka Stolichnaja	Viski Chivas Regal	Bjór Egils Gull ds.	Neyslu- verðsýsitala
2000	100	100	100	100	100	100	100	100
2001	99	95	100	97	96	99	100	109
2002	97	94	83	110	101	99	99	111
2003	89	91	84	108	101	99	96	114
2004	86	88	86	109	102	100	91	118
2005	90	84	83	105	98	96	87	123
2006	84	84	82	102	94	92	83	132
2007	81	79	82	98	91	89	80	139
2008	108	78	89	92	95	108	90	165
2009	109	109	90	96	100	112	92	177
2010	113	114	95	104	115	109	94	181

Sala áfengis í lítrum eftir löndum

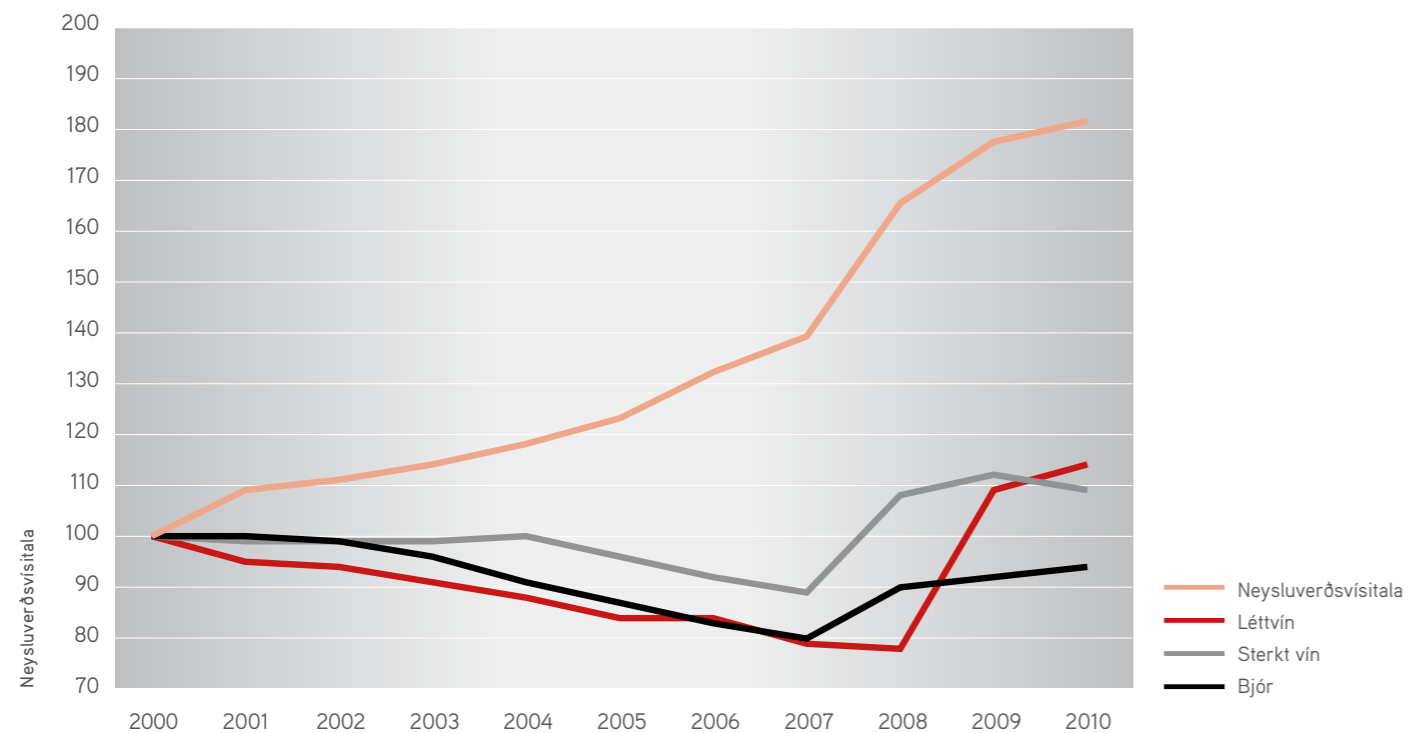
Heildarsala rauðvíns í lítrum

Skipting eftir löndum

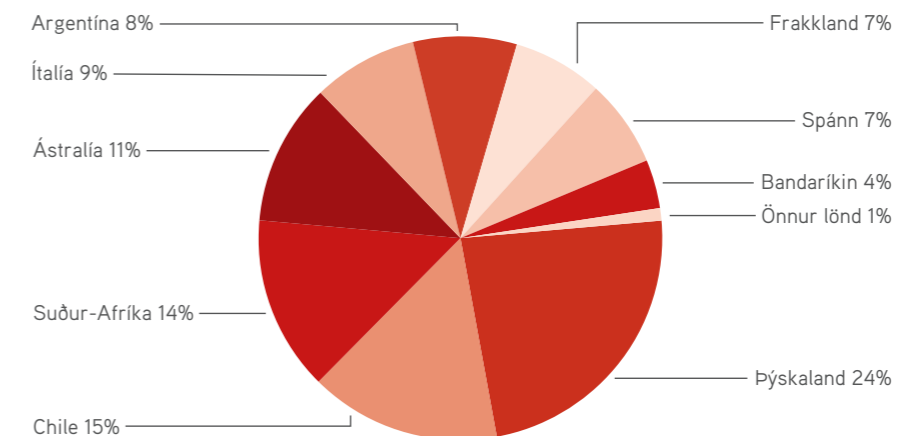
Þróun neysluverðsýsitalu og meðalsöluverð á áfengi

Tölur miðast við tilgreindar tegundir hér að ofan

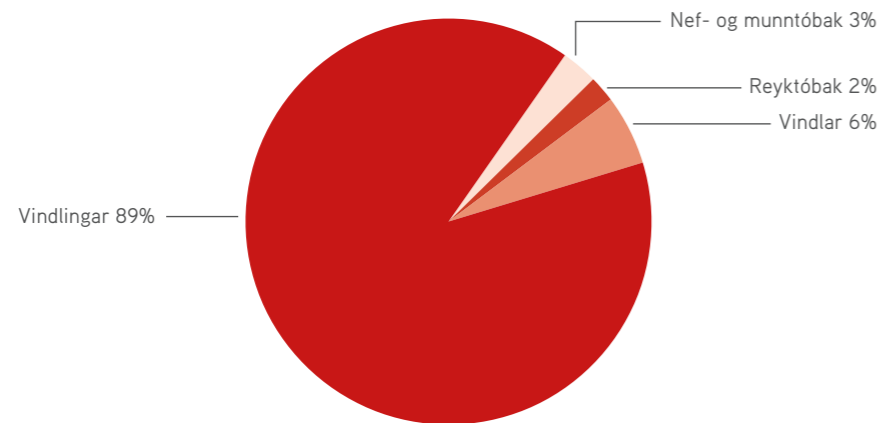
Heildarsala hvítvíns í lítrum

Skipting eftir löndum

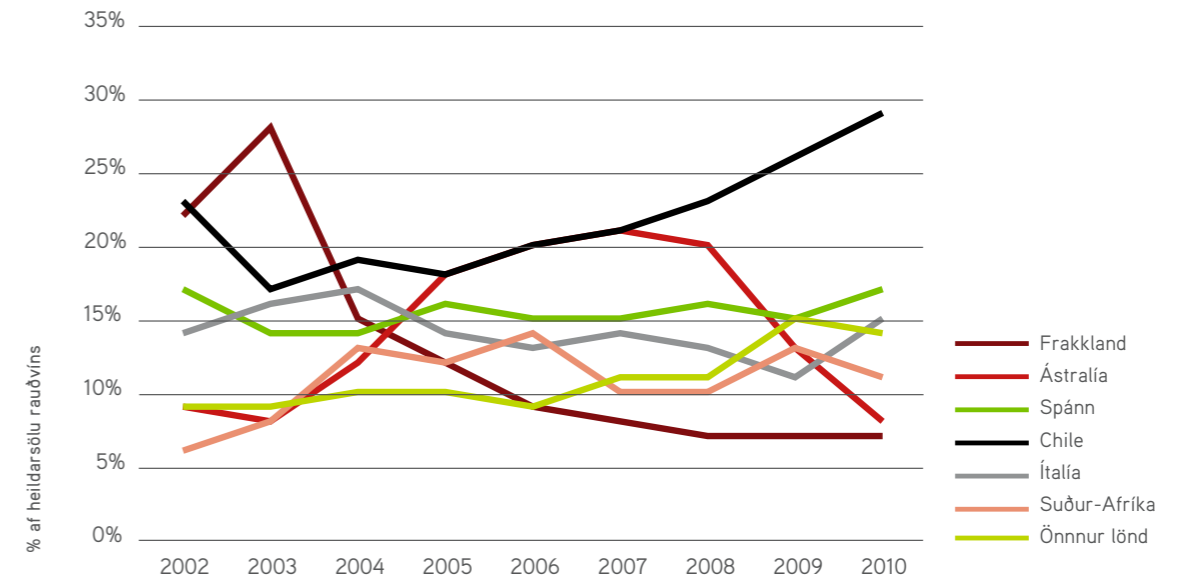

Skipting tóbakssölu

Heildarvelta 8,3 ma.kr.

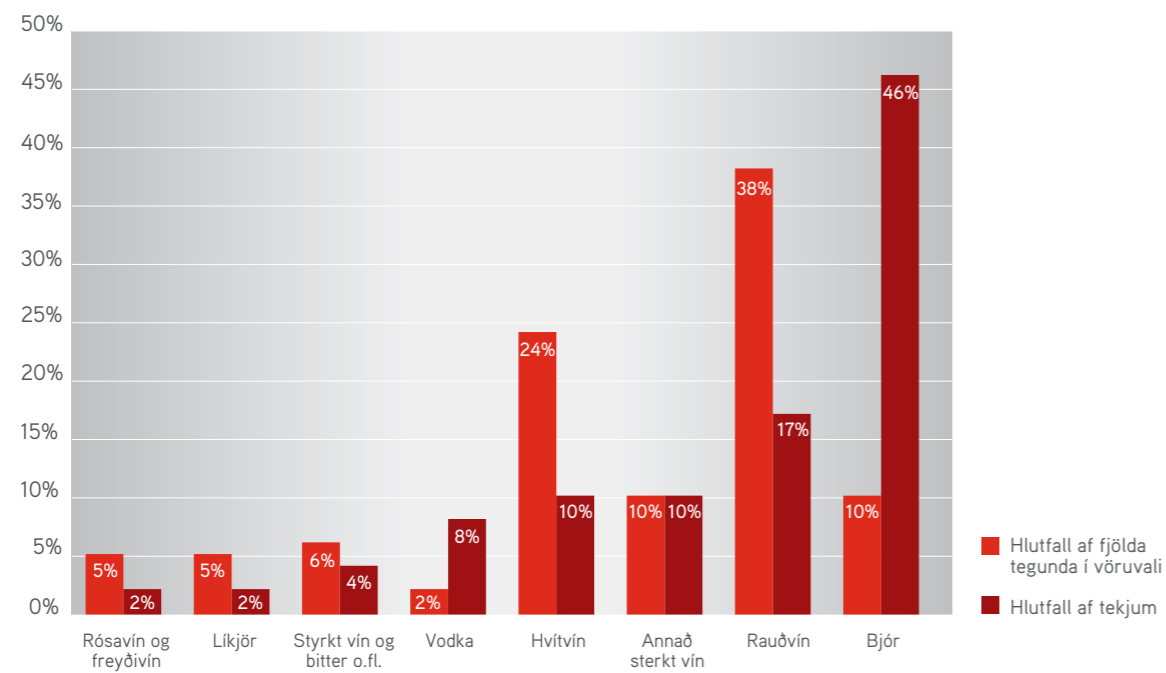

Þróun sölu rauðvins eftir löndum

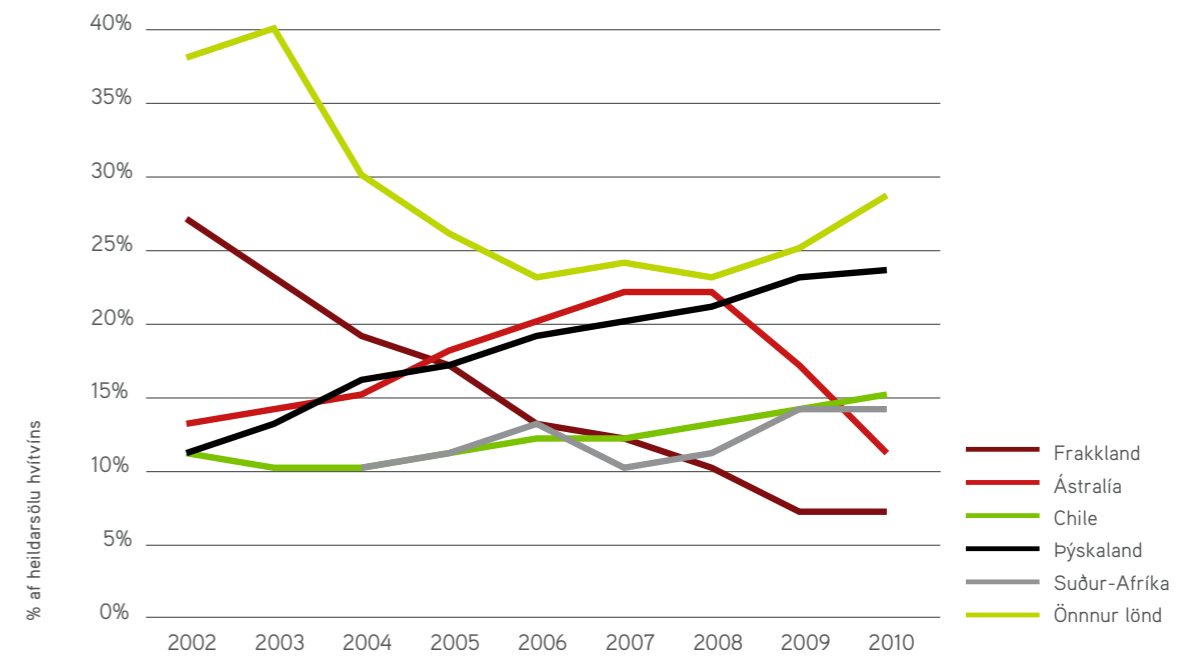

Fjöldi seldra vara

Heildarvelta ársins m/vsk. var 21,4 ma.kr. Heildarfjöldi: 2.850 tegundir.

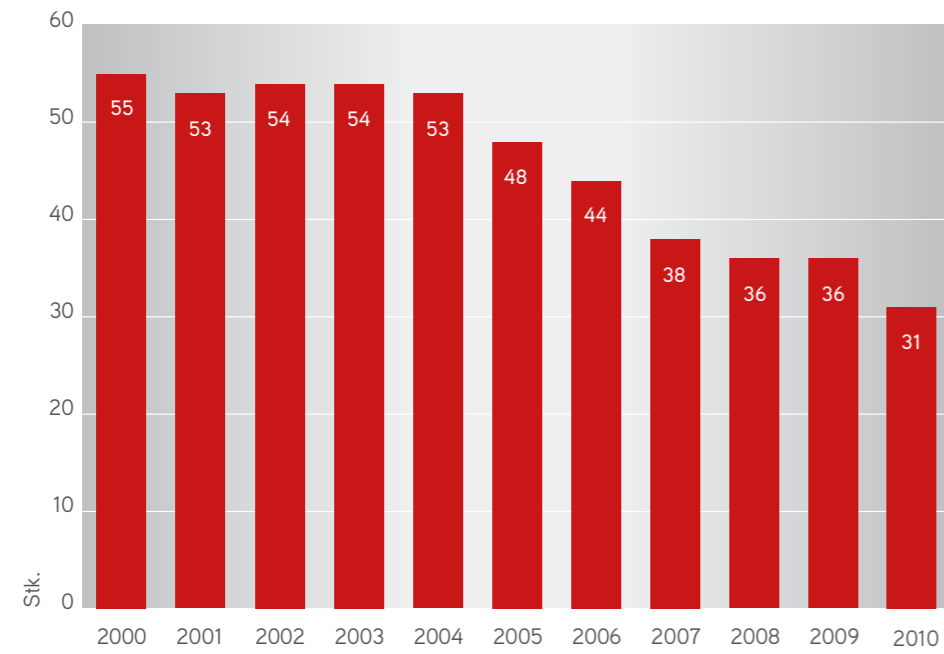

Þróun sölu hvítvins eftir löndum

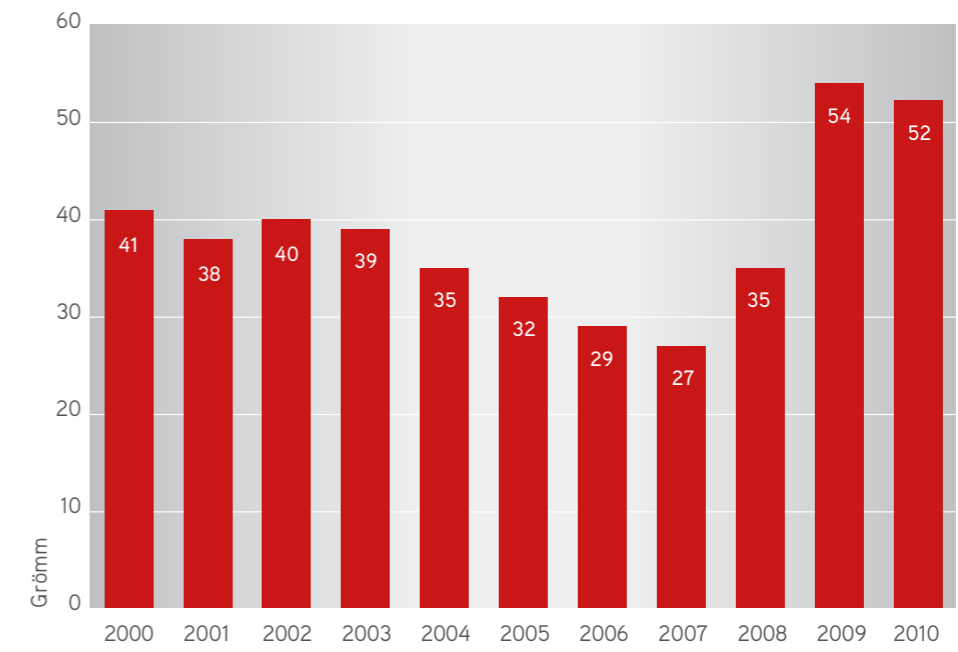
Sala vindla á mann

15 ára og eldri

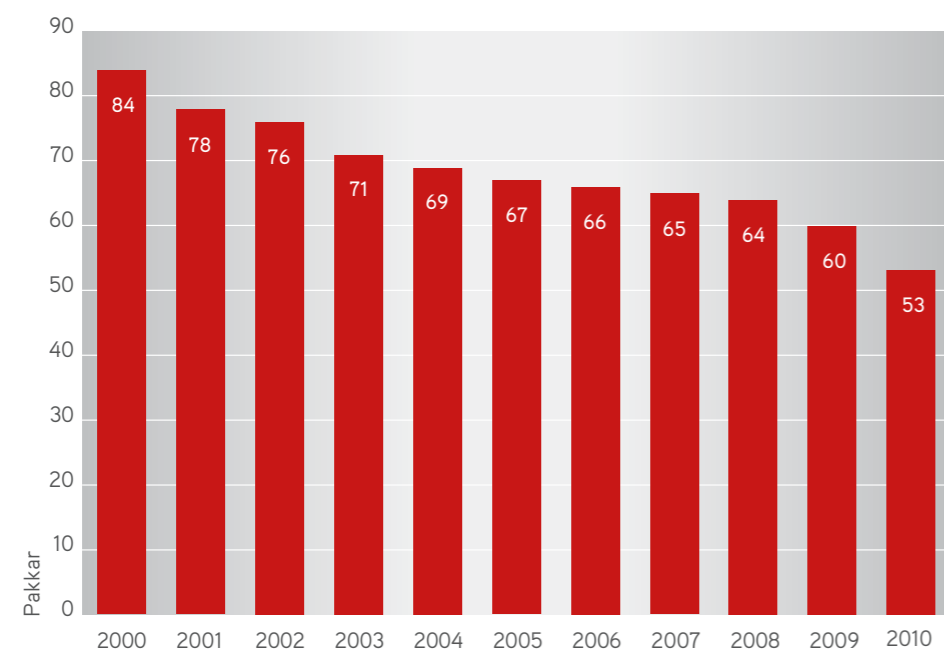
Sala reykþóks á mann

15 ára og eldri

Sala vindlinga á mann

15 ára og eldri

Heildarsala neftþóks

